

SBORNÍK ANOTACÍ
XI. Hradecké dny sociální práce
(10. – 11. října 2014)

Název príspevku: Hybridné teórie v socioterapii ako východisko pre intencionálne socioterapeutické prístupy s akcentom na dodržiavanie ľudských práv

Autor (autoři): Prof. PhDr. Beáta Balogová, PhD.

Klíčová slova: hybridné teórie, eklekticismus, intencionálne socioterapeutické prístupy, socioterapia, teória sociálnej práce

Anotace: Autorka akcentuje význam hybridných teórií sociálnej práce ako východiska pre intencionálne socioterapeutické prístupy využívané socioterapeutom/tkou vo svojej socioterapeutickej praxi. Hybridné teórie vychádzajúce z prirodzenoprávných teórií ľudských práv (podľa Titmusa) a ich aplikácia v intencionálnych socioterapeutických postupoch tu vstupujú do pomeru ku doteraz využívanému eklekticismu (ktorý v jeho samotnej podstate môžeme vnímať ako nesúrodé a bezzásadové pôsobenie). Cieľom príspevku je upozorniť na doteraz (aspoň nie v podmienkach nášho odborného diskurzu) málo teóriou sociálnej práce reflektovanú oblasť. V tejto etape ide o vymedzenie základných teoretických konceptov s poukázaním na potrebu rozvoja tejto oblasti s tým, že táto téma vykazuje veľký potenciál či inšpiratívne podnety i pre mnohé ďalšie oblasti teórie sociálnej práce.

Název příspěvku: Komparatívno-obsahová analýza stavu socioterapie na Slovensku a v stredoeurópskom a anglosaskom prostredí

Autor (autoři): Prof. PhDr. Beáta Balogová, PhD.; PhDr. Denisa Šoltésová, PhD.; Mgr. Lenka Kvašňáková, PhD.

Klíčová slova: socioterapia, sociálna práca, profesijná činnosť, ekosystémová teória, celospoločenská realita

Anotace: Zámerom autoriek je analyzovať stav socioterapie na Slovensku v komparácii s jej teoreticko-empirickým rozvojom v stredoeurópskom a anglosaskom prostredí. Dôraz je kladený na komplex profesijných činností socioterapeutov/tiek veľmi konkrétne dopadajúcich na rôzne stránky života klienta/tky. Nie je to len deskripcia uskutočňovania určitých stránok profesijnej komunikácie a interakcie profesionála/ky a klienta/ky, ale potenciálne sa dotýka aj ďalšieho rozmeru rôznych variantov ľudskej činnosti v ekosystémovom prostredí a ich dopadu na celospoločenskú realitu v Slovenských podmienkach

Název příspěvku: Pomoc a podpora opatrovatel'ov ako determinant zotrvania seniora v domácom prostredí

Autor (autoři): Mgr. Andrea Bánovčinová, PhD.; Mgr. Jana Kanichová

Klíčová slova: Senior. Domáca starostlivosť. Opatrovateľ. Pomoc. Podpora. Sociálne služby.

Anotace: Význam rodiny, ktorá prostredníctvom napĺňania svojich funkcií vytvára jednotlivým členom optimálne prostredie na život a sebarealizáciu je nezanedbateľný pre človeka v každom veku. Pre seniora, ktorý stráca sebestačnosť, je podpora rodiny veľmi dôležitá. Od ochoty rodinných príslušníkov postarať sa o svojho príbuzného závisí, či senior bude môcť zotrvať vo svojom prirodzenom domácom prostredí. Starostlivosť o seniora v domáco prostredí však kladie značné nároky nielen na opatrovateľa ale aj na celý rodinný systém. Preto je nevyhnutné, aby bola opatrovateľom poskytovaná dostatočná pomoc a podpora. Autorky príspevku popisujú vnímanie formálnej a neformálnej pomoci a podpory očami opatrovatel'ov. Rovnako sa zameriavajú na rezervy, na ktoré opatrovatelia v tejto oblasti poukazujú.

Název příspěvku: Pacientske dôverníctvo - nástroj na obhajobu práv ľudí s duševnou poruchou

Autor (autoři): Mgr. Zdenka Behunová; doc. JUDr. Mgr. Dušan Šlosár, PhD.

Klíčová slova: Pacientske dôverníctvo. Duševná porucha. Práva a povinností pacientov.

Anotace: Ľudia s diagnostikovanou duševnou poruchou majú svoje špecifické potreby a je dôležité venovať zvýšenú pozornosť pri uplatňovaní ich práv. Jedinci s duševnou poruchou nedokážu dostatočne presne vyjadriť svoje potreby, realizovať samostatne svoje povinností a presadiť nárokovateľné práva a oprávnené záujmy. To sa prejavuje najmä tým, že voči profesionálom prejavujú rezervovaný alebo odmietavý postoj. Pacientske dôverníctvo je nenásilná forma pomoci, ktorú vykonávajú laici s osobnou skúsenosťou s duševnou poruchou a ako aj s liečbou. V príspevku je kladený dôraz na pacientskych dôverníkov, ktorí vykonávajú široké spektrum aktivít, nevynímajúc poradenstvo v oblasti sociálnych služieb, pracovno – právnych vzťahov a pomoci pri obhajovaní práv a právom chránených záujmov pacientov hospitalizovaných na psychiatrických oddeleniach nemocníc.

Název příspěvku: Proces štandardizácie a profesionalizácie sociálnej práce ako feminizovanej profesie – inšpirácia z dejín.

Autor (autoři): doc. Mgr. Monika Bosá, PhD.

Klíčová slova: profesionalizácia, feminizácia, dejiny sociálnej práce

Anotace: Príspevok predstavuje aktuálne výzvy pre štandardizáciu a profesionalizáciu sociálnej práce ako feminizovanej profesie na základe inšpirácie z minulosti s dôrazom na akcentáciu základného ľudského práva - práva na prácu a uspokojivé a dôstojné pracovné podmienky. Príspevok predstavuje základné stereotypné koncepty týkajúce sa práce žien a ženskej práce, ktoré rovnako dnes, ako v minulosti predstavujú špecifické výzvy pre feminizované profesie, akou je aj sociálna práca. Vychádza pritom z kvalitatívnej definície feminizácie, konceptu profesionalizácie podľa Penelope Welbourne, feministickej etiky starostlivosti , ako ju charakterizuje Iris Marion Young a historického exkurzu do obdobia zrodu sociálnej práce ako profesie, s dôrazom na význam ženského hnutia na jej súčasnú podobu.

Název príspevku: Základné charakteristiky canisterapie v kontexte sociálnej práce a sociálnych práv

Autor (autoři): Mgr. Dávid Bosý, PhD.

Klíčová slova: canisterapia, profesionalizácia, výskum,

Anotace: Príspevok prezentuje metodologické východiská skúmania aktuálneho stavu realizácie canisterapie v sociálnej práci. Prináša prvé výsledky výskumu zameraného na získanie štatistického popisu a vysvetlenia základných charakteristík (personálnych, organizačných, procesuálnych, metodických) canisterapie v kontexte sociálnej práce. Zároveň je príspevok porovnaním aktuálneho stavu výkonu canisterapie so stavom v roku 2011.

Název příspěvku: K teoretickým východiskám sociální práce s otci

Autor (autoři): Mgr. Dávid Bosý, PhD.

Klíčová slova: otec, otcovstvo, rod, rodina, hegemonická maskulinita

Anotace: Posílení vztahu otců s dětmi se stalo v posledních desátech jednou z priorit sociálních politik Evropských krajů v oblasti respektování rodinných práv. Z toho důvodu narůstá potřeba vytvoření profesionálního rámce sociální práce s otci. Cílem příspěvku je přiblížit teorie, které se zdají být klíčovými pro sociální práci s touto cílovou skupinou. Venuje se rozličným pohledům na otcovstvo jako sociální a kulturní jev a snaží se identifikovat základní příležitosti, bariéry a problémy, kterými je otcovstvo jako činnost ovlivňováno.

Název příspěvku: Možnosti slučování rodinného a pracovního života rodičů pohledem pracovníků aktivní politiky zaměstnanosti

Autor (autoři): Mgr. Martin Brezia

Klíčová slova: práce, rodinný život, rodiče s dětmi, aktivní politika zaměstnanosti, kvalitativní výzkum ith children, active employment policy

Anotace: Současné podmínky na trhu práce kladou nemalé požadavky na adaptabilitu pracovní síly, čímž je vytvářen tlak nejen v samotné oblasti zaměstnání, ale i rodiny. Tato skutečnost představuje z hlediska participace na trhu práce významná rizika pro ty jedince, jejichž možnosti adaptace jsou nějakým způsobem omezené, například pro rodiče s malými dětmi. Studie přináší výsledky výzkumu, který se zaměřoval na zjišťování možností rodičů sladit péči o děti s uplatněním v zaměstnání a na případné limity či diskriminace, které jsou vůči rodičům s malými dětmi uplatňovány. Jedná se o paralelní část výzkumu SGS, který se v roce 2014 na Fakultě sociálních studií Ostravské univerzity zabýval bariérami a možnostmi sladování rodinného a pracovního života. Zkoumán byl v tomto případě pohled pracovníků úřadů práce a dalších organizací v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti (APZ). Cílem výzkumu bylo zjistit, jaké problémy v oblasti sladování rodinného a pracovního života identifikují pracovníci APZ v Ostravském regionu u cílové skupiny rodičů s dětmi do 10 let. K dosažení cíle výzkumu byla využita kvalitativní výzkumná strategie. Naplnění cíle bylo zajištěno realizací terénního výzkumu, s komunikačními partnery jsou vedeny polostrukturované rozhovory.

Název příspěvku: Etické aspekty mentoringových programů v sociální oblasti

Autor (autoři): Mgr. Bohdana Břízová, Ph.D.; Šárka Pechková

Klíčová slova: Mentoring – mentoringový program – mentoringový vztah – etický kodex – lidská práva

Anotace: Autorky se v příspěvku zaměří na oblast sociální práce, kde je využíváno formálních mentoringových programů. Ty jsou v dnešní době často nabízeny jako registrovaná sociální služba, proto se jich také týkají etické zásady profese. Mentoring jako jedna z nejstarších forem rozvoje osobnosti má své historické kořeny a v dnešní době je úspěšně využíván v sociální práci ve formě dobrovolnických programů. Vzhledem k této specifičnosti se zde objevují ještě další etické aspekty, které autorky představí a vysvětlí. Seznámí posluchače s profesionálně řízenými mentoringovými programy v sociální oblasti a uvedou konkrétní příklady etických dilemat a dodržování lidských práv při práci profesionála i dobrovolníka. Téma etického přístupu v mentoringu je v současné době velmi živé, především v zahraničí, proto se autorky zaměří také na nejnovější poznatky z této oblasti.

Název příspěvku: Podmínky naplňování práv a ochrany osob v systému sociálních služeb

Autor (autoři): Mgr. Veronika Burešová; Mgr. Petr Mach; Ing. Lucie Kulhavá

Klíčová slova:

Anotace: Změní se podmínky pro naplňování práv osob při změně definování druhů sociálních služeb? Kritériem pro novou úpravu druhů služeb musí být to, aby lépe odpovídaly potřebám zájemců i uživatelů. Jaká práva klientů zaručíme definováním vstupních podmínek poskytovatelů do systému? Zamýšlíme se nad nastavením materiálně-technického standardu sociálních služeb. Do jaké míry odbornost pracovníků v sociálních službách a jejich počet naplňuje práva klientů zaručená Listinou základních práv a svobod ČR a mezinárodními úmluvami? Odpovědi hledáme při nastavování personálního standardu sociálních služeb. Sociální služby mají svůj účel definovaný zákonem. Jak zajistit, aby sociální služby dosahovaly žádaných výsledků pro poskytování služeb konkrétním uživatelům? Individuální průběh služby musí směřovat k sociálnímu začleňování osob a efektivnímu fungování organizace.

Název příspěvku: Problematika integrace zdravotní a sociální péče v praxi – primární výzkum

Autor (autoři): Mgr. Ivona Buryová, Ph.D.

Klíčová slova: zdravotnická péče, zdravotnický pracovník, sociální služby, průzkum, sociální péče, klient, informovanost, poradenství

Anotace: Tématem příspěvku je snaha o definování problému vzájemné spolupráce mezi zdravotnickou a sociální sférou, které mohou být následnou příčinou dezinformace pacienta - klienta. Z výsledků primárního výzkumu vyplývá, že se jedná především o nedostatek informací o sociálních službách u zdravotnických pracovníků, kteří tak nedokáží nasměrovat pacienta a jeho rodinu k příslušné sociální službě. Zda jde o problematický postoj nebo deficit v celoživotním vzdělávání zdravotnických pracovníků, je předmětem diskuze.

Název příspěvku: Možnosti sociální práce v kontextu práva na sexualitu osob s mentálním postižením

Autor (autoři): Mgr. Tereza Cimrmannová, Ph.D.; Vendula Machová

Klíčová slova: Lidé s mentálním postižením, lidská práva, sexualita, etické principy

Anotace: Lidé s mentálním postižením stále překonávají překážky, které jim brání v naplňování jejich základních lidských práv. K těmto právům patří i tzv. sexuální práva, tj. právo na sexuální prožívání, partnerský a sexuální život, na soukromí. V této oblasti přežívá mnoho mýtů, které ovlivňují postoje veřejnosti. Sociální práce je oborem, jehož součástí je obhajoba základních lidských práv. Lze konstatovat, že právě teorie i praxe sociální práce poskytuje nástroje, které významně zvyšují kvalitu života klientů s mentálním postižením.

Cílem tohoto článku je stručně popsat význam sexuálních práv v životě dospělých osob s mentálním postižením a podrobněji se věnovat konkrétním nástrojům, jimiž lze v kontextu sociální práce tato práva obhajovat. Jaká práva patří k tzv. sexuálním právům a které dokumenty je deklarují? Jaké jsou předpoklady a etické zásady sociální práce v této oblasti? Součástí textu budou příklady dobré praxe z prostředí chráněných bytů v ČR.

Název příspěvku: Neregistrované sociální služby – možnosti prevence a represe

Autor (autoři): Mgr. et Mgr. Hana Čiberová

Klíčová slova:

Anotace: Poskytování sociálních služeb bez oprávnění (registrace) je problematika, kterou se v současné době intenzivně zabývá Ministerstvo práce a sociálních věcí. V neregistrovaných službách dochází často k porušování základních práv klientů a z tohoto důvodu je nezbytné realizovat účinná opatření, která zabrání rozšiřování tohoto fenoménu. Cílem příspěvku je nastínit opatření, která mohou přispět k řešení problematiky neregistrovaných služeb, a to jak v oblasti prevence tak represe.

Název příspěvku: Rešpektovanie ľudskej dôstojnosti a vybrané etické princípy v sociálnych službách

Autor (autoři): doc.PhDr.Mária Dávideková, PhD.

Klíčová slova: Dôstojnosť, etické hodnoty, klient, sociálne služby

Anotace: Rešpektovať a chrániť základné ľudské práva a zachovávať ľudskú dôstojnosť patria k etickým povinnostiam každého sociálneho pracovníka, ale aj ostatných pracovníkov v sociálnej oblasti. Princípy dodržiavania ľudských práv a rešpektovania dôstojnosti každej osoby bez rozdielu, preto patria medzi základné požiadavky sociálnej práce. Takmer všetky etické kódexy sociálnej práce túto skutočnosť explicitne reflektujú. V našom príspevku sa venujeme aj vybraným kľúčovým hodnotám a etickým princípom v sociálnych službách.

Název příspěvku: Postoje k transformaci ústavní péče

Autor (autoři): PhDr. Eva Dragomirecká, Ph.D.

Klíčová slova: postoje, transformace, ústavní péče

Anotace: Transformace pobytových zařízení pro osoby se zdravotním postižením nebo dlouhodobým duševním onemocněním a jejich začleňování do života v komunitě je důležitým společným úkolem sociálního a zdravotního sektoru. Úspěšnost tohoto procesu je ovlivněna postoji veřejnosti. Práce podává přehled dosavadních výzkumů a prezentuje vlastní empirická data.

Název příspěvku: Role sociálního pracovníka v koordinaci sociálně zdravotní péče - Systém Dynamického Modelování role sociálního pracovníka v procesu plánování propouštění pacientů.

Autor (autoři): Mgr. Markéta Dubnová; Jan Voráček

Klíčová slova: Sociální práce, zdravotně sociální péče, dynamické modelování.

Anotace: Zabýváme se významem sociálního pracovníka ve zdravotnickém zařízení a jeho vlivem na propojení sociálně zdravotní péče, které je u pacientů v nepříznivé sociální situaci jedním z klíčových aspektů v procesu plánování propuštění. Pozice sociálního pracovníka v multidisciplinárním zdravotnickém týmu nemocnic je v jednotlivých zařízeních různá. Lze předpokládat, že výkon práce sociálního pracovníka ovlivňuje více aspektů. Zabýváme se otázkou, jaký vliv na délku hospitalizace má působení sociálního pracovníka, kterého považujeme za klíčovou osobu v procesu přemostění pacienta do následné - komunitní péče, v procesu informování a podpory pacienta i jeho rodiny pro využití podpory a pomoci potřebné po jeho propuštění z akutní péče.

Ekonomické aspekty v plánování a nastavení integrovaného systému poskytování zdravotně sociálních služeb nabývají důležitosti a jsou zdrojem pro nevyhnutelné změny v zajištění komplexní péče o pacienta. Standardizace poskytování péče bude vždy limitována bio-psycho-sociální individualitou každého nemocného člověka, avšak potřebnost integrovaného, funkčního systému zdravotně sociální péče se jeví jako klíčový faktor pro zvyšování kvality i efektivity poskytované péče. Podle našeho názoru role sociálního pracovníka hraje významnou roli v procesu komplexní péče o pacienta. Počet těchto pracovníků, rozsah kompetencí ani praktických úkolů však není standardizován a v jednotlivých zdravotnických zařízeních se může významně lišit. Systém Dynamického Modelování role sociálního pracovníka v komplexní péči o pacienta je jednou z možných cest k nastavení systémových podmínek v zájmu zvyšování její kvality a efektivity.

Název příspěvku: Dodržování práv seniorů v domovech pro seniory

Autor (autoři): Mgr. Dagmar Dvořáčková, Ph.D.

Klíčová slova: senior, lidská práva, potřeby, domov pro seniory

Anotace: Stárnutí a období stáří s sebou přináší mnoho změn, a to v biologické rovině, v psychické rovině i v rovině sociální. Důležitou životní změnou v životě seniora může být přestěhování do pobytové sociální služby, kterou může být domov pro seniory. Tato změna může být velice náročná a problematická. Stále by měla být dodržována lidská práva a uspokojovány potřeby člověka. V oblasti uspokojování potřeb člověka v seniorském věku nastává také mnoho změn. Některé potřeby se s postupem věku mění, některé se upřednostňují a jiné zůstávají zachovány. Je důležité si uvědomit, že lidská práva jsou práva všech lidských bytostí bez výjimky. V domovech pro seniory je důležité přistupovat ke každému člověku s respektem k jeho právům a k jeho individualitě.

Název příspěvku: Kompetence sociálního pracovníka: co učí školy a co vyžadují zaměstnavatelé

Autor (autoři): Mgr. Markéta Elichová, Ph.D.; Anna Sýkorová

Klíčová slova: sociální pracovník, absolvent, kompetence, vzdělávání, požadavky zaměstnavatelů, trh práce

Anotace: Článek se zabývá diskrepancí mezi dovednostmi a znalostmi absolventů škol sociální práce a požadavky zaměstnavatelů na trhu práce. Kvalifikační požadavky jsou nahlíženy skrze zákon o sociálních službách, Minimální standard vzdělávání v sociální práci ASVSP a z hlediska praktických kompetencí sociálního pracovníka. S těmito teoretickými podklady jsou srovnávána data získaná analýzou inzerátů. Inzeráty na pozici sociální pracovník jsou podrobeny obsahové analýze a zjištěná data jsou srovnána s Minimálním standardem vzdělávání v sociální práci. Práce se zabývá zjištěnými rozdíly a snaží se najít odpovědi na otázku, jaké absolventy vyžaduje současný trh práce a jak se liší od reálných absolventů škol sociální práce.

Název příspěvku: Židovské právo Thora a jeho sociálne aspekty

Autor (autoři): Prof. JCDr. ThDr. Anton Fabian, PhD

Klíčová slova: sociálne zákony, chudoba, bohatstvo, sluha, otrok

Anotace: Sociálne zákonodarstvo pred tritisíc rokmi v židovskom národe bolo na svoju dobu veľmi pokrokové v porovnaní s vtedajšími panstvami ako bol Egypt, alebo Babylon. Úcta k ľudskej osobe, dôstojnosť človeka z religióznych dôvodov, absencia otroctva sa stali základom aj pre úsilie o sociálnu spravodlivosť, ktorá sa prejavovala aj v agrárnom zákone - zabezpečení pôdy pre každého. Aj trestné právo bolo oveľa miernejšie ako kruté zákony pohanských národov. Thora sa stala východiskom aj pre neskoršiu kresťanskú sociálnu prácu.

Název příspěvku: Lidská práva jako katalyzátor vývoje sociální práce

Autor (autoři): Mgr. Petr Fabián

Klíčová slova: lidská práva, rodina a sociální práce, potřeby klienta

Anotace: Příspěvek se zabývá základním vývojem sociální práce, která se v první etapě odehrává v rodině a je na rodinu vázaná.

Další období je ovlivněno Francouzskou revolucí, kde rovnost, volnost a bratrství je významným bodem pro rozvoj sociální práce i lidských práv. Sociální práce jako vědecká disciplína pak začíná průmyslovou revolucí a toto období trvá až do 70 let XX. století. Toto období je poznamenáno rozvojem společenského vnímání lidských práv a feministickým hnutím, stejně jako státním monopolem na správná řešení. Sociální práce je poskytována v ústavních zařízeních.

Poslední období je současnost, kdy poskytování sociální práce se znova vrací do prostředí rodiny jako základní a pro klienta nevhodnějšího prostředí. Poskytovatelem péče však není rodina, ale pracovník sociálních služeb. Otvírají se nové otázky pro definování potřeb klienta a etika jejich poskytování v návaznosti na svobodu klienta a změny rodiny. Služba se přizpůsobuje potřebám klienta.

Název příspěvku: „Jako doma“: Deinstitutionalizace jako management hodnot?

Autor (autoři): PhDr. Mgr. Lada Furmaníková, Ph.D.; Blanka Tollarová

Klíčová slova: deinstitutionalizace, hodnoty, sociální služby, uživatelé služeb

Anotace: Osobní volba a právo osob s mentálním nebo kombinovaným postižením žít “doma”, tedy zvolit si, kde, jak a s kým budou žít, vycházejí ze základních lidskoprávních dokumentů a odrážejí se i v hodnotách sociální práce. Snaha umožnit uživatelům sociálních služeb žít mimo ústavní prostředí běžným způsobem života se stala centrálním tématem deinstitutionalizačního procesu. V příspěvku představíme, jak jsou uvedené hodnoty žity a naplňovány v každodenním životě nově konstruovaných nebo inovovaných komunitních sociálních služeb. “Jako doma” a “běžný způsob života” se pro pracovníky i management stává základní deklarovanou, verbalizovanou, ale dále neupřesněnou hodnotou, jejíž výklad je přenechán jednotlivým pracovníkům. Každodenní podoba služby i život uživatelů je tak do jisté míry závislý právě na výkladu jednotlivých pracovníků a jejich představě o tom, co znamená žít “jako doma”. To vede k různé míře souladu mezi tím, jak jsou hodnoty verbalizovány pracovníky a managementem a jak jsou žity v každodenním životě uživatelů služeb.

Název příspěvku: Perspektívy a vízie zdravotno-sociálnej starostlivosti

Autor (autoři): Mgr.Jana Gabrielová, PhD.; prof. MUDr. Miloš Velemínský, CSc., dr. h. c.

Klíčová slova: zdravotníctvo, sociálna práca, medziodborová spolupráca, pacient, klient

Anotace: Príspevok sa zaoberá perspektívami a víziami zdravotno-sociálnej starostlivosti. Cieľom príspevku je analyzovať pojem „zdravotno-sociálny“. Tento termín sa bežne používa v praxi, ale nie je jasne definovaný v rámci teórie. Nesporným faktom je, že zdravotná a sociálna oblasť spolu neoddeliteľne súvisia. Avšak otázkou zostáva, či sú tieto dve oblasti skutočne prepojené, či majú spoločný vedecký základ, spoločný jazyk. Uvedený príspevok sa pokúša definovať spoločný predmet pozornosti zdravotníctva a sociálnej práce. Taktiež poukazuje na rozdiely (rozdielne filozofické paradigmy, odlišné vnímanie situácie pacienta/klienta), ktoré môžu spôsobovať problémy v interakcii sociálnych pracovníkov a lekárov. Tieto problémy majú potom vplyv na riešenie pacientovej/klientovej situácie. Teoretické vymedzenie pojmu „zdravotno-sociálny“ bude prospešné aj pre prax zdravotno-sociálnej starostlivosti.

Název príspevku: Integratívne prístupy v sociálnej práci

Autor (autoři): prof. PhDr. Ján Gabura, CSc.; JUDr. Ján Gabura

Klíčová slova: integrovaný prístup v sociálnej práci

Anotace: V príspevku zameriame pozornosť na integráciu rôznych prístupov a smerov v teórií a praxi sociálnej práce. Budeme hľadať podobnosť a odlišnosť pojmov integrácia a eklekticizmus. V kontexte s psychoterapiou aj v sociálnej práci možno integráciu rozdeliť na technický eklekticizmus, teoretickú integráciu, spoločnú integráciu, asimilatívna integrácia (Norcross, Goldfried, 2005). Predpokladáme, že každý z uvedených prístupov má v sociálnej práci významné zastúpenie a všetky štyri cesty zvyšujú účinnosť a efektívnosť sociálnej práce mimo hraníc jedinej teórie a techník asociovaných touto teóriou. Cieľom integrácie v sociálnej práci je zvýšenie účinnosti, efektívnosti a aplikovateľnosti.

Název příspěvku: Podpora a uvedomenie si ľudských práv formou dobrovoľníkov z radu vysokoškolských študentov

Autor (autoři): Mgr. Lucia Gregová

Klíčová slova: Ključové slová: Ľudské práva. Dobrovoľníctvo. Vysokoškolskí študenti. Podpora ľudských práv.

Anotace: Každý človek má svoje práva, ktoré občas nie sú podporované v takej miere akoby si to situácia daného klienta vyžadovala. Rôzne organizácie, združenia, centrá pomáhajú svojim klientom aj formou dobrovoľníckej činnosti. Dobrovoľníctvo podporuje ľudské práva a rovnosť šancí. Zároveň podporuje ľudskú solidaritu a prispieva k vytváraniu spokojnejšieho života. Vysokoškolskí študenti majú veľký potenciál stať sa „podporovateľmi“ ľudských práv klientov a klientok. Vysokoškolskí študenti majú mnoho odborných poznatkov, informácií, nápadov, sú mladí, energickí, majú mnoho síl a odhodlania pomáhať. Práve táto cieľová skupina by sa mala podporovať v dobrovoľníckej činnosti pri podpore a uvedomenia si ľudských práv klientov. Dobrovoľník – vysokoškolskí študent zároveň získa mnoho skúseností, poznatkov a táto dobrovoľnícka činnosť mu pomôže nie len v jeho profesionálnom ale aj v osobnom raste, ktorý je pre každého človeka mimoriadne dôležitý.

Název příspěvku: Profesní svaz sociálních pracovníků v sociálních službách a Listy sociální práce – aktuální informace

Autor (autoři): Hanuš Petr

Klíčová slova:

Anotace: Příspěvek přináší aktuální informace u založení nové profesní organizace „Profesní svaz sociálních pracovníků v sociálních službách“ a o novém profesním periodiku „Listy sociální práce“. Účastníci získají informace, které jim umožní se v případě zájmu do činnosti tohoto nového profesního svazu zapojit.

Název příspěvku: Některé vlivy národního kontextu na rozdíly mezi ideály a realitou v soc. a zdravot. službách

Autor (autoři): doc. PhDr.Zuzana Havrdová, CSc.; Paivi Huotari; Manuel Agostinho;

Klíčová slova: zdravotní a sociální péče, hodnoty, kulturní rozdíly

Anotace: Budou představeny shody a rozdíly v názorech českých, finských a portugalských studentů manažmentu v sociální a zdravotní oblasti na rozdíly mezi ideálem a realitou a jejich předpokládané souvislosti s národním kontextem.

Název příspěvku: Právní ukotvení sociální práce v systému sociálních služeb ve vybraných evropských zemích

Autor (autoři): Mgr. Jan Hloušek, Ph.D.

Klíčová slova: sociální služby, právní definice, sociální práce

Anotace: Příspěvek se zabývá analýzou a komparací právního vymezení sociální práce a jejího zakotvení v systému sociálních služeb v právních rádech vybraných evropských zemí.

Název příspěvku: Naplňování práva dítěte být slyšeno v rodinné mediaci

Autor (autoři): PhDr. Lenka Holá, Ph.D.

Klíčová slova: právo dítěte, vyjádření názoru, rodinná mediaci

Anotace: Dítě by nemělo být považováno za pouhý objekt, o kterém rozhodují jiní, ale má právo vyjádřit svůj názor a přání v jednáních, která se ho týkají, včetně práva na projednání věci v jeho přítomnosti. Tato práva dítěte nejsou absolutní, jejich omezení však musí být vždy řádně odůvodněno s ohledem na blaho a nejlepší zájem dítěte. Jak je toto právo uplatňováno v rámci rodinné mediaci, kdy dítě může být jedním z účastníků rodinného konfliktu nebo se ho výsledek mediaci zásadně dotkne, zejména v situaci rozpadu rodiny? Cílem příspěvku je pojednat o naplňování práva dítěte být slyšeno a jeho aplikaci v rámci rodinné mediaci.

Název příspěvku: Etické a právní aspekty informovaného souhlasu

Autor (autoři): JUDr. Andrea Hrdličková, Ph.D.

Klíčová slova:

Anotace: Autorka se ve svém článku zamýšlí zejména nad etickými aspekty informovaného souhlasu, snaží se o vyjasnění vztahu mezi lékařem a pacientem zejména při provádění jakéhokoliv lékařského zákroku. Podle Úmluvy o lidských právech a biomedicíně platí, že jakýkoliv zákrok v oblasti péče o zdraví je možno provést pouze za podmínky svobodného a informovaného souhlasu takto dotčené osoby. Ta je svobodným občanem, který plně převzal odpovědnost za své zdraví a tedy i za rozhodnutí související se zdravím. V praxi tento legislativní stav znamená, že fyzická osoba v roli pacienta musí rozhodnout, jakému druhu vyšetření nebo léčby bude podřízen. Před přijetím Úmluvy tomu tak nebylo, rozhodovací proces zcela náležel lékaři. V článku se autorka zamýšlí nad skutečností, zda informovaný souhlas není jen jakýmsi moderním projevem důvěry pacienta potvrzujícím vzájemnou sounáležitost s lékařem.

Název příspěvku: Práva a povinnosti klienta - seniora s onemocněním demence z pohledu sociálního pracovníka

Autor (autoři): Mgr. Soňa Chloupková; Mgr. Jana Tichá

Klíčová slova: práva, povinnosti, demence, právní předpis, etika

Anotace: Příspěvek se věnuje právům a povinnostem seniora s onemocněním demence, který žije v pobytové sociální službě. Na práva a povinnosti je nahlíženo z teoretického pohledu, ten je však konfrontován s realitou. Příspěvek obsahuje zamyšlení se nad zákonem o sociálních službách a občanským zákoníkem - resp. je zde snaha o objevení užitečných ustanovení v uvedených předpisech, ale zároveň jsou zmíněna taková ustanovení, která praxi komplikují či ji nijak nepomohou.

Název příspěvku: Detence v sociálních službách a smlouvy o poskytování sociálních služeb

Autor (autoři): JUDr. Eva Janečková; Mgr. Petr Mach

Klíčová slova:

Anotace: Příspěvek se bude zabývat aktuálním tématem detence v sociálních službách, tedy oprávněnosti nebo neoprávněnosti poskytování sociální služby s možnými prvky omezení osobní svobody. Zaměřovat se bude také na oblast smluv o poskytování sociální služby z pohledu ochrany práv uživatelů sociálních služeb i v návaznosti na individualizaci přístupu při poskytování sociální služby.

Název příspěvku: Pozitivní manipulace v práci s lidmi

Autor (autoři): Mgr. Kamil Janiš, Ph.D.

Klíčová slova: manipulace, pozitivní manipulace, výchova, volný čas

Anotace: Příspěvek se zabývá problematikou manipulace, její definicí a ukázkou jejího běžného užití při práci s lidmi. Dává do souvislosti pozitivní manipulaci a lidská práva. Cílem příspěvku je poukázat na význam pozitivní manipulace při sociálně pedagogické práci s lidmi.

Název příspěvku: Probácia v trestnej justícii v kontexte sociálnej práce

Autor (autoři): doc. PaedDr. Peter Jusko, PhD.

Klíčová slova: probácia, sociálna práca, trestná justícia, kriminalita, prevencia

Anotace: Sociálna práca v trestnej justícii je výrazným faktorom v procese resocializácie trestaných osôb v Slovenskej republike. Sociálna práca sa transdisciplinárnym rozmerom svojich intervencií môže uplatňovať v rôznych oblastiach, ku ktorým bezosporu patrí aj trestná justícia. Ak za cieľ sociálnej práce s trestanými osobami považujeme ochranu pre kriminalitou, tak kľúčovou možnosťou využitia sociálnej práce v tejto oblasti sú aktivity vykonávané v rámci probácie. V našom príspevku sa zameriame na problémy spojené so štandardizáciou sociálnej práce v trestnej justícii v Slovenskej republike so zameraním na výkon probácie. Príspevok je spracovaný v rámci riešenia projektu KEGA 025UMB-4/2014 „Probácia a mediácia ako súčasť vysokoškolskej prípravy študentov pomáhajúcich profesií“.

Název příspěvku: Intersekcionalita a sociální práce s romskou minoritou

Autor (autoři): PhDr. Alena Kajanová Ph.D.; David Urban

Klíčová slova: romská minorita, intersekcionalita, sociální práce

Anotace: Jedná se poster zaměřený na možná rizika nekritických přístupů v sociální práci s Romy a Romkami. Poster shrnuje možnosti přístupů k romské minoritě s ohledem na existenci intersekcionality.

Název příspěvku: Zakázala si sociální práce právo na spiritualitu?

Autor (autoři): Mgr. Jan Kaňák

Klíčová slova: spiritualita, diskurs, holistický přístup

Anotace: Příspěvek koncipuji jako teoretickou odpověď (na základě dostupných výzkumných studií) na položenou otázku, zda si sociální práce zakázala právo na spiritualitu. Pokud definujeme právo na vlastní víru a spiritualitu jako základní lidské právo, její možné vyloučení ze sociální práce může bránit jak holistickému přístupu ke klientům, tak reflexi vlastní praxe. V příspěvku nejprve definuji pojetí spirituality a její uchopení v kontextu sociální práce jako specifického diskursu. Následně se věnuji pozici diskursu spirituality v sociální práci a jejímu možnému dopadu na klienty a klientky, stejně jako pracovníky a pracovnice v kontextu sociální práce. V poslední části nabízím možné cesty spojení spirituálního diskursu především s diskursem profesionality.

Název příspěvku: Aktivní občanství osob se zdravotním postižením v České republice a v Evropě

Autor (autoři): Mgr. Šárka Káňová; doc. PhDr. Jan Šiška, Ph.D.

Klíčová slova: aktivní občanství, bezpečí, autonomie, vliv, zdravotní postižení

Anotace: Příspěvek se zabývá tématem aktivního občanství lidí se zdravotním postižením. Koncept aktivní občanství je v projektu DISCIT odvozen od pojmu "úplná a efektivní participace" uvedeného v Úmluvě o právech osob se zdravotním postižením, OSN. DISCIT zkoumá, zda je v evropské společnosti, v jednotlivých členských státech EU a v Evropské unii optimálně nastavena rovnováha různých typů sociálních politik. Pro analytické účely DISCIT rozlišuje tři dimenze aktivního občanství: bezpečí, autonomie, autonomie. Tyto tři dimenze zkoumáme v kontextu bydlení. Příspěvek představí první výsledky identifikace určujících faktorů, které brání naplňování aktivního občanství lidí se zdravotním postižením.

Název příspěvku: Význam dětského centra ovlivňující aktivní zapojení rodiny do procesu sanace

Autor (autoři): Mgr. Martin Karas

Klíčová slova: Sanace, ohrožená rodina, ohrožené dítě, potřeby rodiny, sociálně patologické jevy, komunikační dovednosti, sociální práce s rodinou

Anotace: Stále častěji se ve své praxi setkáváme s rodinami, které klasifikujeme jako ohrožené.

Se zřetelem na potřebu zajištění ochrany a bezpečí dětí, je v některých případech potřeba přistoupit k jejich odebrání z rodiny s jejich dočasným umístěním do některého z možných typů zařízení v rámci ČR. Pobyt dítěte v zařízení by měl být dočasný, krátkodobý a pokud možno na dobu nezbytně nutnou.

Z pohledu dětského centra je primárním hlediskem v procesu sanace pozornost směřována především k potřebám a zájmům dítěte. V kontextu k naplnění základních povinností zařízení je nezbytné následně navázat úzkou spoluprací s rodinou.

Název příspěvku: Mocenské aspekty pomáhajících profesí

Autor (autoři): Mgr. Michal Klupal

Klíčová slova: moc, pomáhající profese, etika

Anotace: To, jak o své profesi přemýšlíme, zásadně předurčuje způsob, jakým ji v praxi vykonáváme. Článek se zaměřuje na reflexi vztahu profesní identity k nakládání se svěřenými prostředky. Zamýšlí se nad distribucí moci v oblasti pomáhajících profesí z hlediska osobnostních, situačních a systémových prvků. Věnuje se otázce přijetí odpovědnosti pracovníka za výkon své role v kontextu daných kompetencí a souvisejících rizik. Na pomáhající profese pohlíží jako na způsob výkonu moci.

Název příspěvku: Penitenciárna a postpenitenciárna sociálna práca v slovenskej legislatíve

Autor (autoři): PhDr. Lenka Kleskeň, PhD.

Klíčová slova: legislatíva, sociálna práca, penitenciárny, postpenitenciárny

Anotace: Príspevok je zameraný na reflexiu penitenciárnej a postpenitenciárnej sociálnej práce v slovenských zákonoch a iných právnych úpravách. Slovenská legislatíva upravuje niektoré pojmy súvisiace so sociálnou prácou v tejto oblasti ako napríklad penitenciárne zaobchádzanie, sociálna práca v ÚVTOS..., o niektorých sa však len zmieňuje bez bližšej charakteristiky (napr. sociálny program...). Pri realizácii týchto jej častí tak môže dôjsť k nesprávnemu, nedostatočnému... výkonu praktickej sociálnej práce s odsúdenými či prepustenými. Vzniká tak potreba bližšej špecifikácie a zjednotenia obsahovej náplne niektorých pojmov v trestnoprávnej rovine.

Název příspěvku: Determinanty kooperácie krajskej samosprávy s neziskovým sektorom v oblasti sociálnych práv

Autor (autoři): PhDr. Veronika Kmetóňová, PhD.

Klíčová slova: územná samospráva vo sfére sociálnych služieb, neziskové organizácie, decentralizácia, subsidiarita, determinanty spolupráce

Anotace: Problematika sociálnych práv je v tomto kontexte chápaná širokospektrálne a výhodne vo význame Európskych sociálnych práv (Tomeš, 2013). V kontexte samosprávy je jedným s príkladných ukážok aplikácie princípu subsidiarity a solidarity vo verejnej sfére. Miestna samospráva v našich slovenských podmienkach totiž disponuje značnými kompetenciami poskytovania sociálnych služieb a ochrany práv klienta, zároveň je aj občanovi – klientovi z pohľadu koncentrácie sociálno-spoločenských problémov najbližšia. Príspevok diskutuje o determinantoch, ktoré podmieňujú úroveň kooperácie samosprávy a tretieho sektora (právna úprava a legislatívny rámec, financovanie, povaha samosprávy a pod.), ktorá by sa mala niesť v úlohe „gestora pomoci“ tým, ktorí to skutočne potrebujú, nekonkurovať si, prípadne navzájom sa neohrozovať. Mesto Prešov, tretie najväčšie mesto na Slovensku, je v tejto súvislosti svetlým príkladom spolupráce samosprávy a mimovládnych organizácií. Príspevok sa preto zaoberá touto subsidiaritou a prepojením verejného sektora s tretím sektorom prinášajúcim pozitíva, o ktorých nevraví iba teória (L. Musil), ale v tomto prípade sa to aj reálne, v praxi potvrdzuje.

**Název příspěvku: Spolupráce a koordinace služeb sociální a zdravotní péče.
Minulost inspirací pro budoucnost.**

Autor (autoři): Kodymová Pavla

Klíčová slova: sociální práce, zdravotnictví, týmová spolupráce, duševní onemocnění

Anotace: Příběhy o minulosti umožňují mnohem sofistikovanější úvahy o tom, co to znamená vstoupit do soukromí klientů, kteří potřebují pomoc. A ukazují, kde mohou být rizika takových zásahů, a jaká řešení sociální pracovníci v minulosti užívali, aby se s nimi vypořádali. Příspěvek je zaměřen na inspirativní meziválečnou praxi spolupráce sociálních pracovníků s lékaři a zdravotním personálem v oblasti péče o osoby s duševním onemocněním se zaměřením na deinstitucionalizaci, tedy na proces změn umožňující lidem s postižením žijícím dosud v ústavu žít v běžných životních podmínkách za současného zlepšení kvality jejich života.

Název příspěvku: Pracovní název - bude upřesněn: Historie integrované zdravotně sociální práce v ČR

Autor (autoři): Mgr. Lenka Krhutová Ph.D.

Klíčová slova: zdravotněsociální práce, Česká republika, historie

Anotace: Draft - bude doplněn.

Integrace zdravotnické a sociální práce je v České republice v současné době znovu objevovaným tématem. Historie opisuje cyklický kruh - v minulosti byly oba systémy v ČR přirozeně funkčně propojeny, po desetiletích umělého rozpojení se volá k návratu ke kořenům. Příspěvek nastiňuje historické souvislosti zdravotněsociální práce v aktuálním společenském, politickém, právním a ekonomickém kontextu ČR.

Název příspěvku: Mezioborová spolupráce v oblasti sociální práce na Ostravské univerzitě

Autor (autoři): PhDr. Jarmila Kristiníková, Ph.D.; Hana Sochorová; Lenka Krhutová;

Klíčová slova: zdravotně sociální práce, vzdělávání, mezioborová spolupráce

Anotace: Příspěvek se zabývá historií, vývojem a současným stavem mezifakultní spolupráce ve vzdělávání odborníků pro potřeby zdravotně sociální práce. První část příspěvku popisuje okolnosti vzniku a realizace vzdělávání v pětiletém magisterském studijním oboru Sociální práce se zdravotnickým profilem v rámci studijního programu Specializace ve zdravotnictví, jehož historie se váže již ke vzniku Zdravotně sociální fakulty OU. V reakci na Boloňský proces byl obor restrukturalizován a byl akreditován studijní obor Zdravotně sociální pracovník - dle zákona 96/2004 Sb. Zákon o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činnosti souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) – v rámci studijního programu Zdravotně sociální péče. Trvalá potřeba a absence kvalifikovaných odborníků schopných řídit mezioborové procesy zdravotně sociálních služeb vyústila v akreditaci navazujícího magisterského studijního oboru Koordinace rehabilitace a dlouhodobé zdravotně sociální péče. Všechny studijní obory byly a jsou vždy koncipovány a realizovány v úzké a návazné spolupráci nynější fakulty sociálních studií a Lékařské fakulty Ostravské univerzity, a to jak personálně tak procesně a materiálně. Koncepce a realizace všech oborů od počátku sledovala požadavky praxe z hlediska neoddělitelnosti a provázanosti zdravotní a sociální složky.

Název příspěvku: Je plánování zaměřené na člověka reálnou alternativou pro individuální plánování s osobami s mentálním handicapem v prostředí chráněného bydlení ?

Autor (autoři): Bc.Vojtěch Krystek; Mgr. Miloš Votoupal

Klíčová slova: individuální plánování, plánování zaměřené na člověka, osoby s mentálním handicapem, chráněné bydlení

Anotace: Cílem předkládaného příspěvku upozornit na existenci plánování zaměřeného na člověka jako alternativního typu individuálního plánování, který jeví potenciál lépe reagovat na specifika plánování s osobami s mentálním handicapem a jejich rodinnými příslušnými prováděném ve vybraném zařízení

V současnosti je 8 let zákonem č. 108/2006 Sb., o Sociálních službách zavedená povinnost poskytovatele „plánovat průběh poskytování sociální služby podle osobních cílů, potřeb a schopností osob, kterým poskytují sociální služby“

V českém prostředí není k dispozici příliš velké množství metod, které by umožňovaly poskytovatelům sociálních služeb naplnit tuto zákonnou povinnost způsobem odpovídajícím potřebám cílové skupiny osob s mentálním handicapem. Příspěvek se snaží tuto mezeru zaplnit, pojednává o možném praktickém využití dané metody v ČR v chráněném bydlení zaměřuje se právě na zavádění systému plánování zaměřeného na člověka do praxe, uvádí metody, které se osvědčily a reakce pracovníků na jejich využívání.

Název příspěvku: Východiska křesťanské sociální práce a lidská práva

Autor (autoři): Dr.Ing. Alois Kříšťan, Th.D.

Klíčová slova: charitativní práce, sociální práce, lidská práva

Anotace: Východiskem charitativní práce je především teologická antropologie. Sociální práce se pak ve svém vývoji odkazuje na koncept lidských práv. Příspěvek poukazuje na některé souvislosti těchto dvou zdrojů.

Název příspěvku: Možnosti a limity sociální práce ve zdravotnictví v koordinaci zdravotně sociální pomoci

Autor (autoři): Mgr. Iva Kuzníková, Ph.D.

Klíčová slova: Koordinace, spolupráce, sociální práce, zdravotnictví

Anotace: Ve shodě se systémovou optikou je v praxi sociální práce ve zdravotnictví klient chápán jako součást systému (rodiny, jeho širšího přirozeného prostředí). Primárně sociální pracovníci vždy usilují o návrat klienta do svého přirozeného prostředí a mobilizují prostředky pro dosažení tohoto cíle, jež je pro samotné klienty a jejich rodiny stěžejní. V případě, že rodina nejeví zájem o svého člena anebo jde o jedince osamělé (včetně novorozenců a dětí), pak je primární snahou sociálních pracovníků zajistit nemocnému péči v podmínkách, které budou adekvátní k zajištění jeho potřeb (zdravotních, psychických, sociálních i duchovních). Příspěvek diskutuje možnosti a limity v koordinaci mezioborové pomoci klientům s deficitem v oblasti zdravotní kondice.

Název příspěvku: Rodičovské práva verzus práva dětí v kontexte socioterapie s rodinou v rozvodovom konaní

Autor (autoři): Mgr. Lenka Kvašňáková, PhD.; PhDr. Denisa Šoltésová, PhD.

Klíčová slova: rodičovské práva, práva dětí, sociálna práca, sociálnoprávna ochrana, socioterapia

Anotace: Rodičovské práva ako súčasť práva na rodinu boli postupne vymedzované po prvej svetovej vojne. Odvtedy prešli mnohými zmenami, napriek tomu ani v súčasnosti nemôžeme hovoriť o jednoznačnosti postupov ich dodržiavania hlavne v súvislosti s rozpadom rodiny a rozvodu manželstva. V prípade rozpadu manželstva a následného rozvodu je štát povinný poskytovať dieťaťu ochranu jeho práv a záujmov, predovšetkým keď dochádza ku kolízii právnych záujmov rodičov a dieťaťa. Ako vyplýva z aktuálnych výskumných zistení, v rámci ochrany rodičovských práv vo vzťahu k uplatňovaniu práv dětí boli identifikované viaceré rezervy. Autorky v príspevku analyzujú proces zohľadňovania práv dětí a ochrany rodičovských práv v rodinách v rozvodovom konaní v kontexte socioterapie, ktorá sa v týchto súvislostiach javí ako efektívny intervenčný prístup sociálnych (kolíznych) pracovníkov a pracovníčok.

Název příspěvku: Sociální opora jako sociální determinanta zdraví ve stáří

Autor (autoři): PhDr. Lenka Maňhová

Anotace: Sociální opora patří mezi sociální determinanty zdraví ve stáří. Jde o pomoc, podporu a sdílení, kterou senior/seniorka získává jednak při vykonávání běžných denních činností, ale také při stresujících a zátěžových situacích. Sociální oporu v seniu se skládá ze sítě vztahů, kterou tvoří rodinní příslušníci, přátelé, sousedé, komunita a odborní pracovníci (lékaři, zdravotní sestry, sociální pracovníci, fyzioterapeuti, atd.). Sociální opora souvisí s celkovou životní spokojeností, způsobem trávení volného času a je významným projektivním faktorem zdraví ve stáří. Poster je zaměřen na prezentaci výsledků získaných v rámci projektu RVO Sociální determinanty zdraví, řešeného za ZSF JU. Poster je podpořen účelově vázanými prostředky Zdravotně sociální fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích pro rozvoj vědy a výzkumu, číslo projektu: SDZ2012_002.

Klíčová slova: sociální opora, determinanty zdraví, stáří

Název příspěvku: Práva obětí domácího násilí

Autor (autoři): PhDr. Daniela Květenská, Ph. D.

Klíčová slova: lidská práva, domácí násilí, oběti trestných činů

Anotace: Stať se zaměřuje na oblast práv obětí trestných činů, a to zejména obětí domácího násilí. Domácí násilí však nemusí být vždy trestným činem. Pokud je však domácí násilí prověřováno policií, vztahuje se na oběti domácího násilí zákon č. 45/2013 Sb. zákon o obětech trestných činů. Zmíněn bude nový zákon o obětech trestných činů, který relativně dorovná nerovnost práv pachatelů a obětí. Stručně bude vymezena role sociální práce v této oblasti.

Název příspěvku: Sociální pracovník v úloze manažera charitativních projektů zaměřených na ochranu lidských práv.

Autor (autoři): Mgr. Dušan Légerský; Lukáš Pavelek

Klíčová slova: sociální práce, sociální služby, projekty, lidské práva

Anotace: Súčasný stav v oblasti sociálnych služieb predpokladá viaczdrojové financovanie. Sociálni pracovníci v manažérskej roly musia preto disponovať určitou sumou vedomostí a zručností, ktoré sú potrebné na vytvorenie a vedenie charitatívnych projektov, z ktorých podstatná časť je prepojená s ochranou ľudských práv ich klientov. Samotná ratifikácia ľudských práv negarantuje automaticky aj ich napĺňania. Príspevok poukazuje na možnosti, ale aj problémy, v súvislosti s tvorbou a realizáciou charitatívnych projektov realizovaných v kontexte sociálnej práce a sociálnych služieb.

Název příspěvku: Etika - kompetencia v osobnostnej výbave sociálneho pracovníka

Autor (autoři): Lýdia Lešková

Klíčová slova: osobnosť, sociálny pracovník, etika sociálnej práce, etický kódex

Anotace: Príspevok sa zaoberá osobnostnou výbavou sociálneho pracovníka. Poukazuje na základné charakteristiky a vlastnosti, ktorými musí sociálny pracovník disponovať. Sociálnu etiku opisuje ako nevyhnutnú kompetenciu, bez ktorej by sociálna práca nebola sociálnou. Apeluje na nevyhnutnosť uplatňovania etického kódexu sociálnych pracovníkov v praxi.

Název příspěvku: Autonomía seniorov v zariadeniach sociálnych služieb.

Autor (autoři): doc. PhDr. Nadežda Kovalčíková, PhD.; Mgr. Zuzana Bernadičová; Mgr. Katarína Letovancová

Klíčová slova: Potreba autonómie. Senior. Inštitucionálna starostlivosť. Rešpektovanie autonómie.

Anotace: Príspevok je orientovaný na problematiku autonómie klientov v zariadeniach pre seniorov. Mnohí autori sa jednoznačne zhodujú v tom, že rešpektovanie autonómie je pre zachovanie kvality života seniorov podstatné a jej uspokojovanie a rešpektovanie je problematické hlavne v rámci inštitucionálnej starostlivosti a tiež pri práci s odkázanými klientmi, ktorých v seniorskom veku pribúda. V príspevku prinášame výsledky výskumu zameraného na zistenie, či sú klienti vybraných zariadení pre seniorov spokojní s uspokojovaním tejto potreby.

Název příspěvku: Ochrana ľudských práv ako etický záväzok sociálnej práce

Autor (autoři): prof. PhDr. Mgr. Jana Levická, PhD.; Katarína Levická

Klíčová slova: : Ľudské práva. Etický kódex. Ľudsko-právne dokumenty.

Anotace: Spoločné vyhlásenie IFSW a IASSW – Vyhlásenie etických princípov, ktoré slúži ako etický kódex, priamo zakotvuje záväzok rešpektovať a posilňovať dodržiavanie ľudských práv. Kódex tiež explicitne vymenúva základné ľudsko-právne dokumenty, ktorých znalosť sa očakáva od sociálnych pracovníčok a sociálnych pracovníkov. Táto skutočnosť nás oprávňuje predpokladať, že sociálne pracovníčky a sociálni pracovníci v praxi sú s touto povinnosťou plne stotožnení. Výsledky výskumu, ktorý bol realizovaný v SR na vzorke 220 respondentov, však tento predpoklad nepotvrdzujú. Autorky v príspevku prinášajú okrem výsledkov aj zamyslenie sa nad príčinami tohto stavu.

Název příspěvku: Advokácia v sociálnej práci

Autor (autoři): prof. PhDr. Mgr. Jana Levická, PhD.

Klíčová slova: Advokácia. Ochrana ľudských práv. Sociálna práca.

Anotace: Od konca minulého storočia zaznamenávame vo vnútri profesie silnejúci trend znovu prevziať záväzok ochrany napĺňania ľudských práv na všetkých úrovniach sociálnej práce. Postupne sa objavujú nové koncepty, ktoré umožňujú realizáciu tohto záväzku v priamej praxi s klientom. Jedným z nich je aj advokácia. Príspevok prináša teoretické objasnenie advokácie v kontexte sociálnej práce a poukazuje na možnosti jej aplikácie v domácej praxi na Slovensku. Informuje tiež o výsledkov výskumu, ktorého cieľom bolo identifikovať reflektovanie advokácie ako súčasť sociálnej práce slovenskými sociálnymi pracovníčkami a pracovníkmi.

Název příspěvku: Sociálna práca a spravodlivosť

Autor (autoři): Mgr. Vladimír Lichner; doc. Mgr. JUDr. Dušan Šlosár, PhD.

Klíčová slova: Spravodlivosť. Sociálna práca. Spravodlivosť spoločenského styku. Zmluvná spravodlivosť. Redistribúcia.

Anotace: Snaha o spravodlivosť je úlohou hľadania. Úlohou určenou pre rozum a srdce. Ide o snahu nachádzať systémy pre tolerantné spolužitie rôznych ľudských spoločenstiev. Primárne sociálne dobrá zahŕňajú práva, slobody, moc, príležitosti. Spravodlivosť prináša slušnosť, česťnosť a poctivosť. Je považovaná za prvú cnosť spoločenských inštitúcií. Hlavným zmyslom občianskej spravodlivosti je rozdeľovanie práv a povinností ako ziskov a strát, ktorými spoločnosť disponuje. V systéme prerozdelenia hrá významnú úlohu sociálna práca, ktorá sa zameriava na akceptovanú koncepciu spravodlivosti. Overuje princípy, ktoré sú pre členov spoločnosti rozumné a je možné na nich vytvoriť štandardy sociálnej práce.

Název příspěvku: Sociální služby jako cesta k naplňování lidských práv

Autor (autoři): Mgr. Petr Lojan, MBA

Klíčová slova: Klíčová slova: domácí péče, legislativa, lidská práva, sociální služby, společnost

Anotace: Obsahem příspěvku „Sociální služby jako cesta k naplňování lidských práv“ je identifikace a přestavení úlohy sociálních služeb pro naplňování lidských práv. Ta jsou základními a nezcizitelnými právy každé osoby, definovanými v primárních národních dokumentech (Listina základních práv a svobod). Jako taková tvoří základní kámen fungování naší společnosti.

V příspěvku je pozornost zaměřena na představení sociálních služeb a jejich vztahu k lidským právům v České republice. Především se jedná o právo na sociální pomoc a právo na začlenění do společnosti. Mimo popisu současného stavu sociálních služeb dochází také k navržení opatření pro zlepšení sociální pomoci ve vztahu k lidským právům, například rozšířením institutu domácí péče a pomocí dalších opatření.

Název příspěvku: Etika v praxi sociálního pracovníka

Autor (autoři): Mgr. Zuzana Machová; Bc. Olga Trunečková

Klíčová slova: etika, sociální práce, sociální pracovník, standardy kvality sociální práce, etický kodex

Anotace: cílem příspěvku je ukázat, kde všude je v současné době vykonávána sociální práce, jaké má sociální pracovník na svém pracovišti úkoly a cílové osoby, jestli vyrazil do praxe připravený vysokoškolským studiem, s jakou realitou se potkal. Jaké problémy a etická úskalí se mu postavily co profesní cesty. Umí si sociální pracovník představit sebe jako uživatele služby?

Název příspěvku: Standardizace sociálních služeb jako předmět zájmu sociální politiky

Autor (autoři): Mgr. Jan Mandys. Ph.D.

Klíčová slova: Standardizace, sociální služby, kvalita, poskytovatel, uživatel

Anotace: Standardizace sociálních služeb jako předmět zájmu sociální politiky
Standardizace sociálních služeb představuje jeden z nástrojů kontroly a měření efektivity. Umožňuje poskytovat transparentní sociální služby a napomáhá v lepší orientaci, jak uživatelům, tak pracovníkům. Na straně druhé standardizace přináší určitou úroveň schematičnosti, v našich podmínkách znamená také donucovací prostředek, který je poskytovateli sociálních služeb vnímám stále ještě kontroverzně. Příspěvek se zabývá dilematy standardizace sociálních služeb. Za základní problém je považována správa systému standardů kvality sociálních služeb. Druhým klíčovým problémem je pak samotný přínos standardizace pro uživatele služeb a pracovníky. Text bude diskutovat vybrané oblasti celého systému. Příspěvek se opírá o vlastní zkušenosti autora, jako inspektora kvality sociálních služeb.

Název příspěvku: Deetnizace versus etnizace v oblasti vzdělávání Romů

Autor (autoři): Levínská Markéta; Dana Bittnerová

Klíčová slova: vzdělávání Romů, etnizace, de-etnizace, sociální spravedlnost, kvalitativní metodologie

Anotace: V České republice v oblasti rovného přístupu ke vzdělání je jedním z klíčových problémů vzdělávání Romů. Od jeho řešení se očekává zmírnění sociálního napětí a úspěšná integrace lidí, jež se ocitají na okraji společnosti a tuto sociální pozici reprodukují. Problematika exkluze Romů, resp. problematika sociálního vyloučení je proto jedním ze stále přítomných témat, a to jak v mediálním, aktérském tak expertním diskurzu. Ti, kteří se k problematice vyslovují, vidí problém buď jako etnický nebo naopak se ho snaží deetnizovat (Moravec). V praxi mají oba přístupy (etnizující i deetnizující) svoje politické konsekvence a sílu vyjednávání. Tento boj rétorik má samozřejmě svá pravidla. Logicky žonglování s etnicitou a s deetnizovaným sociálním vyloučením spočívá jak v adresátech sdělení, tedy v tom na koho se mluvčí obrací, tak ve „vyjednávačích“ - mluvčích a jejich chápání a cílech, který si kladou. Ve své podstatě může ale problém etnizace versus deetnizace spočívat i v blízkosti, kterou chce mluvčí nastolit nebo v níž se nachází.

Název příspěvku: Násilia v rodine ako výzva interdisciplinárny sociálnej práce

Autor (autoři): prof. Arkadiusz Marzec; Dr Ryszard Stefaniak

Klíčová slova: sociálne inštitúcie, ktoré pomáhajú jednotlivcom a sociálne skupiny, kríza intervencie

Anotace: Účinná pomoc pre obe domáceho násilia je možné iba v prípade integrovaného činnosť rôznych oddelení a inštitúcií. Povaha a špecifiká problému dôjsť iba jasné postupy a opatrenia prijaté jednotlivými subjektmi efektívne sú schopní poskytnúť rýchlu a komplexnú pomoc obetiam

a páchatelia domáceho násilia.

Pomôcť obetiam násilia môže prebiehať prostredníctvom právne a materiálnu podporu. Jednou z týchto foriem môže byť terapeutické pomoci pre obe a páchatela, ktorý sa snaží zmeniť postoje. V každej krajine alebo regióne, by mala existovať koordinácia medzi programami a inštitúcie sociálnej pomoci zamerané na pomoc jednotlivcom a sociálne skupiny v krízových situáciách. Tieto inštitúcie by mali spolupracovať na odstránenie krízy prostredníctvom individualizácie problému, plánovanie, intervencia, nastavenie mechanizmov sa vysporiadať so stresom, využitie inštitucionálnej podpory a pomoci druhých.

Název příspěvku: Tretí sektor v oblasti sociálnej pomoci

Autor (autoři): prof. Danuta Marzec; Dr Magdalena Pluskota

Klíčová slova: sociálna práca, mimovládne organizácie, sociálnu pomoc,

Anotace: Sociálna práca je kvalifikovaný sociálna služba, ktorá sa skladá z pomôcť jednotlivcom, rodinám a komunitám slabšie, tak, aby boli viac nezávislé na živote, obnoviť zmysel pre agentúry, kontroly a zodpovednosti a zníženie negatívnych vplyvov ich marginalizácii a vylúčeniu. Súčasná sociálna práca je forma inštitucionalizované a formalizované sociálnej práce skôr vykonávané neprofesionálne, ale dobre pripravenej sociálnych pracovníkov. Bohužiaľ, táto inštitucionalizácie a formalizácie v istom zmysle, "tlačí" na sociálnych pracovníkov v duchovnej korzetu, čo je v očiach zákazníkov správcov viac materiálnej pomoci a inšpektori správanie, ako spojenci na ceste k oživeniu a sebadôvera obývacej subjektivity. Odpoveď na túto otázku je vrátiť sa do svojej sociálnej práce sociálne, vládne korene.

Název příspěvku: Ľudské práva ako zásadný princíp eticky senzitivnej sociálnej práce

Autor (autoři): doc. PhDr. ThDr. Andrej Máteľ, PhD., mim. prof.; Bibiana Ondrejková

Klíčová slova: etika, globálna definícia, ľudské práca, sociálna práca

Anotace: Podľa globálnej definície IFSW / IASSW (Montreal, 2000) sú princípy ľudských práv a sociálnej spravodlivosti pre sociálnu prácu zásadnými. Túto skutočnosť opätovne potvrdzuje aj nová globálna definícia IFSW / IASSW (Melbourne, 2014) podľa ktorej sú princípy sociálnej spravodlivosti, ľudských práv, spoločnej zodpovednosti a rešpektovanie rozmanitosti ústredné pre sociálnu prácu. Príspevok analyzuje teoretický obsah týchto globálnych výpovedí a skúma do akej miery sa tieto deklaratívne výpovede medzinárodných organizácií odrážajú v národných špecifikách sociálnej práce.

Název příspěvku: Aktivizační činnosti, terapie a přístupy jako součást komplexní zdravotní a sociální péče ve stáří

Autor (autoři): PhDr. Lenka Maňhová

Klíčová slova: Aktivizační činnosti, terapie, nefarmakologické přístupy, zdravotní péče, sociální péče, stáří

Anotace: Autorka představí jednotlivé aktivizační činnosti, terapie a přístupy, které se v České republice využívají v domovech pro seniory a v domovech pro seniory se zvláštním režimem. Jedná se zejména o reminiscenci, trénování paměti, kognitivní stimulaci, aktivity a terapie za asistence zvířat, validaci, basální stimulaci, smyslovou stimulaci, arteterapii, muzikoterapii či Psychobiografický model prof. E. Böhma. Aktivizace ve stáří zahrnuje kromě rovněž pohybové aktivity, kam patří např. kondiční a dechové cvičení, cvičení s overbaly, jóga, procházky, jízda na ortopedu aj. Do komplexní péče o seniory rovněž patří ergoterapie jako samostatný zdravotnický obor, jehož cílem je smysluplné zaměstnávání a participace seniora. Druhá část příspěvku bude zaměřena na možnosti propojení, spolupráci a koordinaci aktivizačních činností, sociálně terapeutických činností, terapií a nefarmakologických přístupů jako součásti komplexní, tj. zdravotní a sociální péče o seniory.

Název příspěvku: Profesiogram jako východisko pro konstrukci vzdělávacího programu

Autor (autoři): doc. PhDr. Oldřich Matoušek, CSc.

Klíčová slova: profesiogram, vzdělávací program

Anotace: Budou uvedeny zásady a příklady konstrukce profesiogramu v oblasti sociální práce. Příspěvek bude věnován možnostem využití profesiogramu pro konstrukci vzdělávacích programů jak v pregraduálním, tak v postgraduálním studiu sociální práce.

Název príspevku: Jane Addams – postoje a idey ako inšpirácie pre súčasnú sociálnu prácu

Autor (autoři): doc. PaedDr.Tatiana Matulayová, PhD.

Klíčová slova: Jane Addams, pragmatizmus, demokracia, etika, útlak

Anotace: Súkromný a verejný život Jane Addams boli zjednotené jej pevným hodnotovým ukotvením a vytrvalým úsilím o napĺňanie životného poslania – aktívnej demokracie a boja proti chudobe, útlaku a nespravodlivosti. Jane Addams je súčasťou dlhej línie feministiek, ktoré vytvárali a testovali vlastné teórie vo svojich životoch. Jej etická teória je filozoficky ukotvená v pragmatizme. Stotožnila sa s vierou v práva mužov a žien na sebaurčenie. Presadzovala demokraciu nielen ako politický systém, ale najmä ako aktívny spôsob života. Osobne prijala spoluzodpovednosť za životné podmienky ľudí a aktívne ich v spoločnosti menila. Jedinečnú etickú teóriu vyvíjala cez experimentálnu metódu - kontextuálne, naratívne a komplexne. Uvedené a ďalšie myšlienky a postoje Jane Addams sú zdrojom inšpirácie a argumentmi do diskusie o charaktere súčasnej sociálnej práce.

Název příspěvku: Lidskoprávní profese sociální práce dle etických kodexů sociálních pracovníků: v souvislosti s křesťanskou etikou

Autor (autoři): Dr. Ing. René Milfait, Th.D.

Klíčová slova: Sociální práce, lidská důstojnost, lidská práva, etické kodexy sociálních pracovníků, křesťanská etika

Anotace: Příspěvek představuje a odůvodňuje sociální práci jako lidskoprávní profesi. Vychází ze sděleného étosu profese dle relevantních, nejvýznamnějších etických kodexů sociálních pracovníků a jejich aktuálního programového prohlášení. K lidské důstojnosti i lidským právům se dále vysloví i teologická etika, která představí vzhledem k sebeporozumění sociální práce některé své korespondující a odůvodňující aspekty. Prokáže lidská práva jako onu společnou řeč, potřebu interdisciplinárního působení a nabídne své zdroje důstojného lidského života. Potvrdí etický a lidskoprávní fundament sociální práce jako nezbytnou součást vzdělávání sociálních pracovníků.

Název příspěvku: Výsledky zjišťování dodržování lidských práv inspekcí sociálních služeb

Autor (autoři): Mgr. Kristýna Mlejnková; Ph.D., ThDr. Markéta K. Holečková

Klíčová slova:

Anotace: Inspekce poskytování sociálních služeb je státní kontrolou, jejímž účelem je chránit klienty a z jejich pohledu službu hodnotit. Hodnotit, zda je služba službou sociální, která naplňuje základní zásady zákona o sociálních službách jako je ochrana lidských a sociálních práv, individualizovaná podpora, partnerský přístup, důstojné prostředí a směřování k sociálnímu začleňování.

Inspekci sociálních služeb mezi roky 2012 a 2014 provádí krajské pobočky Úřadu práce České republiky pod metodickým vedením Ministerstva práce a sociálních věcí. Inspekční činnost se u poskytovatelů nejen provádí, ale také pečlivě plánuje a vyhodnocuje. Příspěvek představí souhrn poznatků, které inspektoři učinili u poskytovatelů k tématu ochrany lidských práv.

Název příspěvku: Postavenie sociálnej práce v zdravotníctve v SR

Autor (autoři): doc. PhDr. Martina Mojtová, PhD.; PhDr. Elena Gažiková, PhD.

Klíčová slova: Sociální práce v zdravotnictví. Klinická sociální práce. Holistický přístup. Pacient. Choroba. Lidská důstojnost. Humanizácia zdravotníctva.

Anotace: Príspevok sa zaoberá mimoriadne aktuálnou problematikou, ktorou je sociálna práca v zdravotníctve na Slovensku. Poukazuje na aktuálny stav poskytovaných sociálnych služieb v zdravotníckych zariadeniach, na nelichotivé postavenie sociálnych pracovníkov, legislatívne normy uplatňujúce sa v zdravotníctve v súvislosti so sociálnou prácou, vyzdvihuje nevyhnutnosť prepojenia zdravotného a sociálneho systému v rámci komplexného prístupu k problematike starostlivosti o pacienta a ponúka víziu novodobej klinickej sociálnej práce v zdravotníctve. Opiera sa o príklady dobrej praxe v rámci holistického prístupu multidisciplinárneho zdravotníckeho tímu k pacientovi.

Název příspěvku: Turecká telenovela ako empowerment pre boj voči násiliu páchanému na ženách a rodovej nerovnosti v islamských krajinách

Autor (autoři): Mgr. Alena Moravčíková, PhD.

Klíčová slova: rodová rovnost, turecká telenovela, islamské krajiny, empowerment žien, násilie páchané na ženách

Anotace: V slovenskom televíznom priestore vzrástla v posledných rokoch popularita tureckých telenoviel. Ich význam sa na Slovensku okrem zábavnej funkcie nezdá byť dôležitý. Rozdielny význam však tieto telenovely naberajú v krajine svojho pôvodu a najmä v ďalších islamských krajinách, v ktorých momentálne turecké telenovely zažívajú obrovský úspech. V súvislosti s liberalizovanou prezentáciou rodiny a obrazu ženy a muža optikou rodovej rovnosti v tureckých telenovelách sa začína čoraz častejšie hovoriť o prípadoch empowermentu žien z islamských krajín pre ich základné ľudské práva po vzhliadnutí týchto seriálov. Cieľom tohto príspevku je cez analýzu vybranej tureckej telenovely s tematikou znásilnenia a jeho dokázania v súdnom spore, identifikovať hlavné zložky telenovely podporujúce empowerment žien voči násiliu páchanému na ženách.

Název příspěvku: Sociální pracovník v rodině a jeho odborné kompetence

Autor (autoři): doc.PhDr. Eva Mydlíková, PhD.

Klíčová slova: kompetentnost, kvalifikácia, sociální pracovník, rodina

Anotace: Štúdia zoznamuje čitateľov s vymedzením profesie sociálny pracovník všeobecne. Neskôr porovnáva tieto všeobecné atribúty s požiadavkami na rozvoj špecifických odborných kompetencií sociálneho pracovníka, pracujúceho s rodinou. Cieľom štúdie je predložiť repertoár kľúčových kvalifikačných predpokladov sociálneho pracovníka; jeho osobnostné predpoklady na výkon tejto špecializovanej práce, jeho zručnosti a nároky na skúsenosť. V štúdií sú prezentované výsledky kvalitatívneho výskumu z roku 2013/2014 , ktorého cieľom bolo identifikovať kľúčové odborné kompetencie sociálneho pracovníka pracujúceho s rodinou.

Název příspěvku: Participace dětí v kontextu kvality sociálních služeb

Autor (autoři): doc.PhDr. Pavel Navrátil, Ph.D.

Klíčová slova: sociální práce, participace, děti, participace dětí

Anotace: Myšlenka, že se děti a mladiství mohou a mají podílet na rozhodování v kontextu sociálních služeb se neuplatňovala vždy. Dřívější pohledy na participaci se zaměřovaly převážně na dospělé, a také v oblasti služeb pro děti a mládež se vycházelo z předpokladu, že zapojením rodičů dochází automaticky k reprezentaci nejlepších zájmů dítěte. McNeish a Newman (2002) komentují vývoj participativního diskursu v anglosaském prostředí a konstatují, že v současnosti se zde ovšem již nevede debata o tom, zda děti a mladistvé do rozhodování zapojovat, ale spíše se debatuje o tom, jaké přístupy k zapojení uplatňovat v různých situacích, aby toto zapojení dětí a mladistvých bylo účinné a autentické. V českém prostředí se zdá, že k samozřejmosti představy o zapojování dětí a mladistvých do rozhodování v kontextu sociálních služeb máme ještě dosti daleko.

V následujícím příspěvku se proto zaměřuji na participaci jako jednu z dimenzí kvality sociálních služeb a kladu si otázku: Jakými způsoby můžeme podporovat participaci v organizaci v kontextu zvyšování kvality sociálních služeb?

Název příspěvku: Aspekt etiky ve vzdělávání v oblasti sociální práce

Autor (autoři): Ing. Věra Nečadová

Klíčová slova: Klíčová slova: sociální práce, vzdělávání a etika, etické uvědomění, sociální spravedlnost, etický kodex

Anotace: Abstrakt_ Je nutno vycházet z předpokladu, že etické uvědomění je značně významnou součástí odborné praxe sociálních pracovníků pohybujících se v oblasti sociální práce, když schopnost a oddanost k určitému etickému jednání a zároveň i příkladnému chování je základním aspektem kvality služby, která je nabízena uživatelům služeb sociální práce.

Základem sociální práce jsou principy lidských práv a zároveň i sociální spravedlnost, když sociální pracovníci by měli jednat v souladu s etickým kodexem případně směnicemi směřujícími do oblasti etiky. Je třeba věnovat více pozornosti obecným doporučením pro profesionální jednání pracovníků pohybujících se v rámci sociální práce a zároveň také věnovat více pozornosti vzdělávání pracovníků připravujících se uplatnit v oblasti sociální práce, když zároveň musí být více kladen důraz i na kontrolu dodržování etického kodexu.

Název příspěvku: Kultura organizace na úřadu práce

Autor (autoři): Bc. Nikola Nováková; Bc. Jana Reinbergrová, Bc. Nikola Špůrová a Mgr. Jan Hloušek, Ph.D.

Klíčová slova: organizační kultura, úřad práce, sociální práce, ovlivnění sociální práce

Anotace: Tento článek je výstupem ze Specifického výzkumu číslo 1/ 2014 „Vliv reformy správy nepojistných dávek sociálního zabezpečení na rozvoj sociální práce vykonávané na úřadech práce“ realizovaného na Ústavu sociální práce Univerzity Hradec Králové. V článku se zabývám kulturou organizace na úřadu práce, konkrétně na oddělení hmotné nouze. Popisuji, jak kultura organizace ovlivňuje podobu sociální práce na úřadech práce. Úřady práce jsou velmi specifickou institucí, která se neustále vyvíjí. Snažím se tedy na sociální práci na úřadech práce nahlédnout také z pohledu hodnot pracovníků a zároveň s přihlédnutím na ovlivnění výkonu práce státem.

Název príspevku: Práva dieťaťa a zisťovanie jeho názoru v situácii rozvodu

Autor (autoři): PhDr. Elena Ondrušková, PhD.

Klíčová slova: práva dieťaťa, rozvod, názor dieťaťa

Anotace: V príspevku budeme venovať pozornosť pozícii dieťa ako subjektu a objektu práva (právných vzťahov) v špecifickej situácii konania o rozvode manželstva rodičov. Východiskom budú teórie, ktoré reflektujú premenu sociálnej pozície dieťaťa v spoločnosti ako aj zmeny v pozícii dieťaťa ako subjektu práva. Keďže spoločenský účel manželstva má svoje ťažisko v založení rodiny, v riadnej výchove detí a vo vytvorení zdravého rodinného prostredia, pri rozhodovaní o rozvode manželstva, v ktorom sú maloleté deti, súd prihliada na ich práva i záujmy a chráni ich. V rámci výkonu kolízneho opatrovníctva alebo priamo v súdnom konaní na zabezpečenie najlepšieho záujmu a práv dieťaťa sa využíva nástroj, ktorý reprezentuje spôsobilosť dieťaťa zúčastniť sa právnych úkonov a vyjadriť sa k skutočnostiam (tzv. zisťovanie názoru dieťaťa) , ktoré sa týkajú jeho výchovy a starostlivosti pre obdobie po rozvode manželstva rodičov. Diskutovať budeme o praxi zisťovania názoru dieťa v rámci sociálnoprávnej ochrany dieťaťa ako aj faktoroch, ktoré majú vplyv na posudzovanie jeho významu a dôveryhodnosti v konaniach súvisiacich s rozvodom.

Název příspěvku: Člověk v síti standardů a kodexů, aneb sociální pracovník jako „Sales Consultant“ s balíčky služeb

Autor (autoři): doc. Michal Opatrný, ThDr.

Klíčová slova: Sociální práce. Etika v sociální práci. Lidská práva. Etický kodex. Standardizace. Profesionalita.

Anotace: Studie reflektuje stupňující se standardizaci sociální práce jako síť standardů a kodexů, která u profesionálních pracovníků vytváří pocit „svázaných rukou“ a podryvá profesionalitu sociálního pracovníka definovanou jako schopnost samostatně se rozhodovat ve specifických situačních podmínkách klienta.

Název příspěvku: Ľudské práva odsúdených osôb v penitenciárnych podmienkach

Autor (autoři): PhDr. Peter Papšo, PhD.

Klíčová slova: Odsúdený, Výkon trestu odňatia slobody, Ľudské práva, Trestný systém.

Anotace: Odsúdenie osoby za spáchanie trestného činu sa spája s viacerými povinnosťami a obmedzeniami. Jednou z nich je aj obmedzenie na osobnej slobode. Odsúdenie však neznamená, že človek prichádza o svoje ľudské práva. Práve podmienka ich dodržiavania je premietnutá aj do príslušných legislatívnych noriem jednotlivých krajín. Príspevok sa zaoberá práve problematikou ich dodržiavania v Slovenskej republike.

Název príspevku: Úloha sociálnej práce v kontexte sociálnej dezintegrácie a nenávistných postojov v globalizovanej spoločnosti

Autor (autoři): Mgr. Peter Patyi

Klíčová slova: Sociálna dezintegrácia. Globalizácia. Mizantropia. Sociálna práca. Ľudské práva.

Anotace: Teória sociálnej dezintegrácie Wilhelma Heitmeyera poskytuje presvedčivé vysvetlenie pre centrálné zistenia medzinárodného výskumu antihumánnych postojov v európskej spoločnosti. Preto môže byť využitá ako základ pre rozvoj základných princípov pre sociálne opatrenia zamerané na znižovanie opresie zo strany spoločnosti voči ohrozeným skupinám, vrátane politiky a profesijných konceptov sociálnej práce. Predkladaný text sa zameriava na porovnanie výsledkov vybraných výskumov realizovaných v priestore Európskej únie (Cattacin et al., 2006, „Monitoring misanthropy and rightwing extremist attitudes in Switzerland“, Heitmeyer et al. 2000 – 2010, „Group – oriented animosity against people“) zameraných na meranie nenávistných postojov v spoločnosti s vlastným výskumom realizovaným v rokoch 2013 – 2014 na reprezentatívnej vzorke populácie Slovenskej spoločnosti v počte 818 respondentov, pre ktorý bola využitá kvantitatívna výskumná stratégia prostredníctvom štandardizovaného výskumného nástroja poskytnutého odborníkmi z „Univerzité De Genève“ a spracovaná relevantnými štatistickými metódami. Na základe zistených výsledkov a ich komparácie s medzinárodnými výskumami sa zameriavame na definovanie postavenia a úloh sociálnej práce v kontexte sociálnej dezintegrácie a nenávistných postojov v globalizovanej západnej spoločnosti ako vednej disciplíny realizujúcej antiopresívne opatrenia, ktorá je súčasťou interdisciplinárnych projektov v krajinách Európskej únie zameraných na výskum a ochranu ľudských práv.

Název příspěvku: Obchod s dětmi - protektivní a rizikové faktory

Autor (autoři): PhDr. Hana Pazlarová, Ph.D

Klíčová slova: obchod s dětmi, nucená prostituce, organizovaný zločin

Anotace: Příspěvek shrnuje výstupy české části mezinárodního výzkumu zaměřeného na aktuální situaci v oblasti obchodu s dětmi v ČR se zaměřením na protektivní a rizikové faktory, které ho ovlivňují.

Název příspěvku: Sociální opora i vyloučení a jejich vliv na zdraví Ukrajinců žijících v České republice

Autor (autoři): Mgr. et Bc.Svitlana Porche

Klíčová slova: sociální vyloučení i sociální opora, determinanty zdraví

Anotace: Presentace (a příspěvek) bude zaměřena na propojení vybraných sociálních a zdravotních charakteristik s ohledem na koncept kvality života a sociálních determinant zdraví dle Marmota a Wilkinsona (2005). Vybranými charakteristikami budou sociální vyloučení i sociální opora a jejich vliv na zdraví Ukrajinců žijících v České republice. Jedná se o první prezentaci výsledků z projektu přijatého agenturou COST (Cooperation on Scientific and Technical Research) s názvem „Sociální determinanty zdraví a jejich vliv na zdraví imigrantů žijících v České republice“ (číslo projektu LD 13044, doména COST:ISCH) a z projektu financovaného ZSF JU v ČB s názvem Sociální determinanty zdraví u vybraných cílových skupin“. Doplnující informace se budou týkat sociální a zdravotní situace Ukrajinců s ohledem na současnou politickou situaci na Ukrajině.

Název příspěvku: Etické dilemy v mediácii

Autor (autoři): PhDr. Jana Pružinská, PhD.

Klíčová slova: etické dilemy, hodnoty, nestrannost, neutralita, konflikt zájmov

Anotace: Autorka příspěvku rozoberá eticky náročné a citlivé situácie v mediácii. Zaoberá sa vzťahom profesných štandardov mediátora a etickým kódexom mediátora. Pozornosť zameriava na tie momenty v práci s klientami, ktoré nie sú obsiahnuté v profesných štandardoch a ani v etickom kódexe mediátora. Sú to situácie, ktoré môžu mediátora zneistiť, spochybniť jeho kompetencie. Mediátor nenachádza žiadne hotové riešenie/doporučenie ako má v nich postupovať či konať. Zostáva na mediátorovi ako sa rozhodne.

Vzhľadom k charakteru samotnej mediácie, rozmanitosti jej procesu ako aj účastníkov, je veľmi náročné aplikovať etiku v mediácii. Na vzorke mediátorov autorka skúma, čo vnímajú ako etické dilemy vo svojej praxi. Zistenia budú slúžiť ako doporučenia pre úpravu etického kódexu mediátorov.

Název příspěvku: Sociální práce a transformace sociálních služeb

Autor (autoři): Mgr. Ivana Příhonská

Klíčová slova:

Anotace: Příspěvek bude zaměřen na téma Sociální práce a transformace sociálních služeb. Zejména na změnu role sociálního pracovníka v zařízení sociálních služeb v průběhu transformace. Příspěvek se bude zabývat nezastupitelnou rolí sociálních pracovníků na obecní úrovni při procesu deinstitucionalizace.

Bude zdůrazněna nutnost zajištění kvalitních komunitních služeb, aby se předcházelo institucionalizaci a umisťování lidí se zdravotním postižením do velkých ústavů, potřeba větší podpory a zapojení obcí v kontextu plánování sociálních služeb, možnost zaměstnávání osob se zdravotním postižením, podpora sociálního podnikání.

Název příspěvku: Chudoba ve stáří perspektivou životního běhu

Autor (autoři): Mgr. Martina Pulkertová, DiS.; Mgr. Radka Hlaváčová

Klíčová slova: chudoba, stáří, perspektiva životního běhu, životní fáze

Anotace: Demografické stárnutí populace, které v současnosti postihuje všechny vyspělé země, je jednou z nejdiskutovanějších společenských otázek. Vzhledem k tomu, že podle dlouhodobých prognóz bude podíl osob starších 65-ti let v ČR i v budoucnu přibývat, je bezesporu jednou z priorit sociální politiky a sociální práce detailní studium problematiky stáří. Cílem tohoto příspěvku je obohacení aktuálního vědeckého poznání o ohrožení chudobou v této životní fázi. Pro tento účel budou využita data z průřezového šetření ISSP 2009, která budou analyzována s ohledem na možná rizika chudoby v ČR ve stáří. Data budou analyzována perspektivou životního běhu. Paradigma životního běhu vnímá život jedince jako několik vzájemně se prolínajících trajektorií. Trajektorie pokrývají různé dimenze života, přičemž jsou tvořeny posloupností několika po sobě jdoucích fází. Paradigma životního běhu, které je kromě sociologie hojně využíváno i v sociální práci, našlo uplatnění v řadě nejen společensko-vědních oborů. Diskutovaná zjištění a závěry tak mohou být přínosem nejen při studiu ohrožení chudobou ve stáří, ale mohou přispět i k dalšímu rozvoji analytických konceptů životního běhu.

Název příspěvku: Vliv reformy správy nepojistných dávek sociálního zabezpečení na rozvoj sociální práce vykonávané na úřadech práce

Autor (autoři): Bc. Jana Reinbergrová; Mgr. Jan Hloušek, Ph.D.; Bc. Nikola Nováková; Bc. Nikola Špůrová

Klíčová slova: úřad práce, hodnoty, sociální práce

Anotace: Tento článek je výstupem ze Specifického výzkumu č. 1/2014 "Vliv reformy správy nepojistných dávek sociálního zabezpečení na rozvoj sociální práce vykonávané na úřadech práce" realizovaného na Ústavu sociální práce Univerzity Hradec Králové.

Hlavní výzkumnou otázkou je: "Jak ovlivňuje kultura organizace a její hodnoty výkon sociální práce na úřadech práce."

Konkrétní výsledky budou známy v červenci.

Název příspěvku: Dilemy a riziká pri sociálnej práci s rodinou po rozvode

Autor (autoři): Mgr. Beáta Rybárová; doc. JUDr. Mgr. Dušan Šlosár, PhD.

Klíčová slova: Ľudské práva. Práva dieťaťa. Právo na výchovu. Potreby dieťaťa.

Anotace: Predstavovaný príspevok sa zameriava na problematiku práv rodičov a práv detí v rodine po rozvode. Pozornosť venuje dilemám a úlohám sociálneho pracovníka z pohľadu ochrany ľudských práv a práv detí v kontexte situácií, keď sú záujmy rodičov protichodné. V príspevku sa zameriame na situácie, keď rodičia odvolávajú sa na svoje práva rozhodujú v bez zváženía práv a potrieb dieťaťa v jeho neprospech. Svoje rozhodnutia obhajujú jeho ochranou, dieťa programujú proti druhému rodičovi, resp. nerešpektujú názory a potreby dieťaťa.

Název příspěvku: Morálne dilemy v profesii sociálneho pracovníka

Autor (autoři): Mgr. Antónia Sabolová Fabianová; prof. PhDr. Eva Žiaková, CSc.

Klíčová slova: Neziskové organizácie. Študenti. Sociálna práca.

Anotace: Príspevok predstavuje teoretické poznatky z oblasti dilem v praxi sociálnej práce, v ktorých je potrebné uplatniť morálne rozhodovanie sociálneho pracovníka tak, aby neboli obmedzené ľudské práva klienta. Podstatou príspevku je tiež poukázanie na osobnostné a profesionálne kompetencie sociálneho pracovníka, ako na eventuálne významné zdroje pri morálnom rozhodovaní. Zámerom výskumu bolo zmapovanie najžiaducejších kompetencií v praxi podľa študentov sociálnej práce, zistenie, či sa ich výber líši rokmi štúdia a tiež, aké riešenia predložených dilem ponúkajú samotní študenti. Výskumná vzorka pozostávala z viac ako 200 študentov sociálnej práce na UPJŠ v Košiciach. Mapovanie bolo realizované prostredníctvom autorského dotazníka. Jednou z hlavných etických zásad pomáhajúcej profesie, akou aj sociálna práca je, by mala byť podľa autoriek Hippokratova zásada Primum nihil nocere. Etický rozmer sociálnej práce je nespochybniteľný (Mališková, 2012). Autorky preto považujú za vhodné poukázať na problematiku morálneho rozhodovania a na morálnu dimenziu rozmanitých problémov klientov, s akými sa sociálna práca v praxi zaoberá.

Název příspěvku: Vzťah základných ľudských práv k praxi sociálnej práce.

Autor (autoři): JUDr. Mgr. Mária Sedláková, PhD.

Klíčová slova: Ľudské práva. Sociálna práca. Rešpektovanie.

Anotace: V príspevku je vyjadrená nutnosť dodržiavania základných ľudských práv v praxi sociálnej práce, či už v jednotlivých formách práce alebo v prístupoch k vybraným sociálnym skupinám. Pre sociálnu prácu sú princípy zachovania ľudských práv a sociálnej spravodlivosti zásadnými. Sociálny pracovník je povinný rešpektovať dôstojnosť človeka, chrániť jeho integritu a blaho, snažiť sa porozumieť všetkým aspektom jeho života. Len tak mu môže pomôcť pri jeho výbere riešenia a rozhodnutí sa a zároveň rešpektovať práva iných.

Název příspěvku: Inštitucionalizácia školskej sociálnej práce (s využitím aktivít a terapie s asistenciou psov) v kontexte ľudských práv

Autor (autoři): Mgr. Michaela Skyba, PhD.

Klíčová slova: inštitucionalizácia, profesionalizácia, školská sociálna práca, aktivity a terapia s asistenciou psov

Anotace: Aktuálne problémy detí a zabezpečenie rovnosti šancí v prístupe k vzdelávaniu pre všetkých mladých ľudí bez ohľadu na ich sociálnu situáciu predstavujú kľúčové aspekty podporujúce úvahy o potrebe školskej sociálnej práce, ktorá u nás nie je legislatívne etablovaná. Na pozadí poznatkov o postmodernej inštitucionalizácii a profesionalizácii sociálnej práce s dôrazom na rešpektovanie ľudských práv, príspevok ponúka pohľad na otázky pomoci, identity a spoločenského uznania profesie školskej sociálnej práce v postmodernej spoločnosti. V kontexte skvalitňovania služieb sociálnych pracovníkov a pracovníčok v školskom prostredí sa príspevok zaoberá špecificky inkorporáciou aktivít a terapie s asistenciou psov, ako paralelne sa etablujúceho prístupu, do školskej sociálnej práce. Rovnako diskutuje otázku profilácie služieb školských sociálnych pracovníkov a pracovníčok ako jedného z významných predpokladov pre etablovanie školskej sociálnej práce v Slovenskej republike.

Název příspěvku: Dodržiavanie etických pravidiel v práci s cudzincami s medzinárodnou ochranou

Autor (autoři): Mgr. Lucia Slobodová, PhD.

Klíčová slova: Sociálna práca. Etika. Migrácia. Azyl. Doplnková ochrana

Anotace: Migrácia osôb je fenoménom typickým pre každý štát sveta. Podľa štatistických zistení je na našej planéte v súčasnosti okolo 220 miliónov migrantov, z toho podľa údajov UNHCR vyše 45 miliónov utečencov. Hoci je Slovenská republika stále považovaná za tranzitnú krajinu, v súčasnosti už v nej nachádza domov niekoľko desiatok utečencov, ktorým bola pridelená medzinárodná ochrana. Práca s touto skupinou klientov je veľmi náročná. Väčšina rozhodnutí sociálnych pracovníkov v sebe zahŕňa vzájomne prepojený komplex ideologických, technických, právnych a tiež etických bodov. A práve dodržiavanie etických pravidiel je pri pomoci klientom integrovať sa priam nevyhnutné. Predkladaný príspevok sa zameriava na nutnosť vysporiadania sa s povinnosťami vyplývajúcimi z jednotlivých rolí, ktoré sociálni pracovníci pracujúci s cudzincami s medzinárodnou ochranou zastávajú, v súlade s etikou.

Název příspěvku: Mezioborová spolupráce ve vzdělávání v oblasti sociální práce na Ostravské univerzitě

Autor (autoři): RNDr. Hana Sochorová, Ph.D.; Jarmila Kristiníková; Lenka Krhutová;

Klíčová slova: zdravotně sociální práce, vzdělávání, mezioborová spolupráce

Anotace: Příspěvek se zabývá historií, vývojem a současným stavem mezifakultní spolupráce ve vzdělávání odborníků pro potřeby zdravotně sociální práce. První část příspěvku popisuje okolnosti vzniku a realizace vzdělávání v pětiletém magisterském studijním oboru Sociální práce se zdravotnickým profilem v rámci studijního programu Specializace ve zdravotnictví, jehož historie se váže již ke vzniku Zdravotně sociální fakulty OU. V reakci na Boloňský proces byl obor restrukturalizován a byl akreditován studijní obor Zdravotně sociální pracovník - dle zákona 96/2004 Sb. Zákon o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činnosti souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) – v rámci studijního programu Zdravotně sociální péče. Trvalá potřeba a absence kvalifikovaných odborníků schopných řídit mezioborové procesy zdravotně sociálních služeb vyústila v akreditaci navazujícího magisterského studijního oboru Koordinace rehabilitace a dlouhodobé zdravotně sociální péče. Všechny studijní obory byly a jsou vždy koncipovány a realizovány v úzké a návazné spolupráci nynější fakulty sociálních studií a Lékařské fakulty Ostravské univerzity, a to jak personálně tak procesně a materiálně. Koncepce a realizace všech oborů od počátku sledovala požadavky praxe z hlediska neoddělitelnosti a provázanosti zdravotní a sociální složky.

Název příspěvku: Právo na život a zdraví a jeho ochrana v judikatuře českých soudů

Autor (autoři): JUDr. Olga Sovová, Ph.D.

Klíčová slova: Právo na život a zdraví; judikatura, Listina základních práv a svobod; soukromé právo

Anotace: Příspěvek se zabývá ochranou základní lidské hodnoty, a to života a zdraví v judikatorní praxi. Tato základní lidská práva, ústavně zakotvená v úvodních ustanoveních Listiny základních práv a svobod, doznala nového pojetí v rámci rekodifikace soukromého práva, která je odrazem dlouhodobého vývoje doktríny i soudní praxe.

Název příspěvku: Bezdomovectví jako zdroj stigmatu a možnosti reintegrace

Autor (autoři): Mgr. Martin Stanoev, Ph.D.

Klíčová slova: bezdomovectví, stigma, sociální deviace

Anotace: Příspěvek vychází z koncepce stigmatu E. Goffmana a všímá si jeho pojmu „normální deviant“ a jeho pojetí sociální deviace (vztažené také ke koncepci deviantní subkultury H. S. Beckera). Na výzkumu bezdomovectví, který provedl P. Holpuch, se snaží ilustrovat dilema, které z Goffmanovi teorie vyvstává. Holpuch ve své práci hovoří o překročení bodu návratu, což je situace, kdy jedinec opouští normativní hlediska většinové společnosti (přestává být „normálním deviantem“) a včleňuje se do specifické deviantní subkultury (přijmeme-li Beckerovo pojmosloví). Autor příspěvku se zmíněné téma snaží dále reflektovat ve vztahu k sociální práci a jejím etickým aspektům.

Název příspěvku: Podpora zapojování vyloučených skupin - obyvatel se zdravotním postižením - v Kambodži jako post-konfliktní zemi

Autor (autoři): Mgr. Ondřej Suchánek; doc. PhDr. Jan Šiška, Ph.D.

Klíčová slova: fyzicky a mentálně postižení lidé, integrace, socio-politický kontext, přístup ke vzdělávání, Kambodža

Anotace: Kambodža, po období dlouhotrvajícího občanského konfliktu, který byl ukončen na konci 90. let, prožívá období prudkého ekonomického rozvoje. Ne všechny skupiny obyvatel však pociťují zlepšení životních podmínek a otevření dlouho izolované země vnějšímu světu. Genocidní období vlády Rudých Khmerů v 70. letech a následný dlouhotrvající vnitřní konflikt jsou jedním z dominantních příčin vysokého množství fyzicky i mentálně postižených obyvatel v této zemi. I přesto, že Kambodža je již téměř dvě dekády považována za stabilní semi-demokratickou zemi, lidé se zdravotním postižením jsou v drtivé většině na okraji společnosti a pouze s marginálním zájmem centrální vlády situaci řešit. V roce 2012 kambodžská vláda oficiálně přistoupila k Úmluvě OSN o právech osob se zdravotním postižením (UNCRPD) a přijala první zákony k jejímu prosazování. Vládní a veřejné instituce však v rozsáhlé míře přímo či nepřímo zabraňují postiženým lidem k aktivnímu zapojení do společnosti, což je nejpatrnější na přístupu ke vzdělání. Charita Česká republika pracuje soustavně od roku 2010 v centrální provincii Takeo v oblasti podpory dětí se zdravotním postižením v jejich vzdělávání. Při své práci spolupracuje s akademickými pracovníky z Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze i ze zahraničí. Příspěvek představí situaci zdravotně postižených osob v Kambodži v historickém a sociálně-politickém kontextu a uvede výsledky výzkumné sondy v oblasti přístupu ke vzdělávání a návazných aktivit.

Název příspěvku: Jak sociální pracovníci vnímají standardy kvality sociálních služeb

Autor (autoři): Mgr. Anna Sýkorová; Markéta Elichová

Klíčová slova: Standardy kvality sociálních služeb, základní lidská práva a svobody, sociální pracovníci, hodnoty v sociální práci, profesní etika.

Anotace: Práce zjišťuje interpretaci a přístup sociálních pracovníků k standardům kvality sociálních služeb, jak z hlediska žité praxe, tak z hlediska individuálního pojetí a chápání samotnými pracovníky, zejména s ohledem na jejich praxi v konkrétní organizaci. V textu jsou zevrubně rozebrány výstupy výzkumného šetření na téma interpretace a přístupu ke standardům kvality, které bylo realizováno formou rozhovorů se sociálními pracovníky na toto téma. Práce se věnuje ochraně lidských práv v sociálních službách a jejich garanci formou vybraných standardů kvality, a zkoumá standardy kvality z hlediska hodnot, práv a svobod klientů, které jsou jimi chráněny. Standardy kvality sociálních služeb jsou zkoumány také z hlediska etického, především práce eticky hodnotí a rozebírá přístup sociálních pracovníků ke standardům kvality.

Název příspěvku: Zdravotně sociální a speciálně pedagogická podpora a pomoc jako součást rané podpory v Ruské federaci.

Autor (autoři): PaedDr. Zdenka Šándorová, Ph.D.

Klíčová slova: Dítě raného věku, raná péče, zdravotně sociální podpora, speciálně pedagogická podpora, komparativní studie, Ruská federace

Anotace: Zdravotně sociální a speciálně pedagogická podpora a pomoc dítěti raného věku se zdravotním postižením či ohrožením a jeho rodině je diskutované a sledované téma nejen v České republice, ale i v kontextu evropském. Méně informací máme z Ruské federace, kde se tomuto tématu věnují odborníci federální vědecké instituce „Ústavu nápravné pedagogiky“ Ruské akademie vzdělávání v Moskvě. Příspěvek se zaměřuje na komparativní studii systému rané péče v rámci služby sociální prevence raná péče v České republice a rané podpory a pomoci v Ruské federaci a to na základě odborné vědecké stáže autorky ve vědecko-praktickém Centru komplexní diagnostiky a reedukace v Moskvě.

Název příspěvku: Aktivní občanství osob se zdravotním postižením v České republice a v Evropě

Autor (autoři): doc. PhDr. Jan Šiška, Ph.D.; Julie Beadle Brown; Šárka Káňová

Klíčová slova: zdravotní postižení, aktivní občanství, bydlení, bezpečí, vliv, participace, EU

Anotace: Příspěvek se zabývá tématem aktivního občanství lidí se zdravotním postižením. Koncept aktivní občanství je v projektu DISCIT odvozen od pojmu "úplná a efektivní participace" uvedeného v Úmluvě o právech osob se zdravotním postižením, OSN. DISCIT zkoumá, zda je v evropské společnosti, v jednotlivých členských státech EU a v Evropské unii optimálně nastavena rovnováha různých typů sociálních politik. Pro analytické účely DISCIT rozlišuje tři dimenze aktivního občanství: bezpečí, autonomie, autonomie. Tyto tři dimenze zkoumáme v kontextu bydlení. Příspěvek představí první výsledky identifikace určujících faktorů, které brání naplňování aktivního občanství lidí se zdravotním postižením.

Název príspevku: Etika sociálnej práce

Autor (autoři): doc. JUDr. Mgr. Dušan Šlosár, PhD.

Klíčová slova: Humánnosť. Etické konanie. Sociálna práca. Ľudská dôstojnosť.

Anotace: Verejnosť nemôže podľahnúť ilúzii, že experti na sociálnu prácu poznajú skutočné záujmy verejnosti a že tieto záujmy dokážu realizovať a garantovať. Základným predpokladom je to, že ľudia majú slobodu a moc voliť alternatívne konanie a využívajú to. Verejná diskusia o sociálnych cieľoch musí byť zachovaná aby prehĺbovala a rozširovala verejný priestor. Ide o udržanie nie len politickej, či právnej legitimity, ale aj etickej legitimity sociálnej práce. Konanie sociálnych pracovníkov je správne len ak pozitívne dôsledky prevažujú nad negatívnymi a konanie je v súlade s princípom humánnosti.

Název příspěvku: Domácí násilí v souvislosti s novou právní úpravou

Autor (autoři): JUDr. Mgr. Ing. Kateřina Šmejkalová

Klíčová slova: Domácí násilí; oběť trestného činu; vykázaní; psychosociální pomoc; azylové bydlení;

Anotace: Domácí násilí způsobuje velmi závažné a zpravidla obtížně odstranitelné, případně i neodstranitelné škodlivé následky. Platí zde proto více než kde jinde, že moudrá společnost raději předejde páchání zlého skutku, než aby jej později musela přísně trestat a vynakládat značné finanční prostředky na odstranění jeho následků. Příspěvek pojednává o sociálně patologickém jevu – domácím násilí v kontextu s aktuální právní úpravou civilního a trestního práva v návaznosti na psychosociální péči o oběti. Příspěvek řeší problém ochrany oběti z integrovaného pohledu a hledá odpovědi na vytýčené cíle Národním akčním plánem prevence domácího násilí na léta 2010-2014 v oblasti legislativy.

Název príspevku: Štandardizácia socioterapie s asistenciou psov v sociálnej práci na Slovensku ako súčasť sociálnych ľudských práv

Autor (autoři): PhDr. Denisa Šoltésová, PhD.

Klíčová slova: sociálna práca, socioterapia, aktivity a terapia s asistenciou psov (canisterapia), profesionalizácia

Anotace: V predchádzajúcich príspevkoch autorka stručne popísala aktuálny stav v oblasti socioterapie s asistenciou psov v Slovenskej republike z aspektu vybraných charakteristík a vymedzila niektoré z faktorov ovplyvňujúcich tento stav. Aktuálnou snahou je identifikovať stimuly prispievajúce k profesionalizácii socioterapie s asistenciou psov v sociálnej práci v Slovenskej republike ako súčasť sociálnych ľudských práv . Ako východisko bol zvolený model profesionalizácie C. W. Müllera (1993), formulujúci jednotlivé etapy profesionalizácie zoradené chronologicky. Tento model sa javí ako optimálna báza pre výskum profesionalizácie predmetnej oblasti z aspektu sociálnej práce. V kontexte aktuálnych procesov v rámci legislatívneho ukotvenia výkonu sociálnej práce autorka pritom diskutuje najmä riziká a príležitosti vyplývajúce z prvej z týchto etáp - unifikácie.

Název příspěvku: Když dítě nechce domů ...

Autor (autoři): Mgr. Simona Šostá Skovajsová DiS.; Mgr. Petr Fabián

Klíčová slova: Sociálně-právní ochrana dětí, rodičovská odpovědnost, zájem dítěte, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, odmítání péče rodičů.

Anotace: Příspěvek je rozdělen do dvou částí. Základ tvoří teoretická část, která je doplněna praktickými kasuistikami. Teorie vychází ze změny zákona č. 359/1999 Sbírky. Tento zákon upřednostňuje rodinnou výchovu před výchovou ústavní. Změnili jsme sice zákon, ale nezměnili jsme myšlení. Před tím byla veškerá péče soustředěna na pobyt v ústavu bez ohledu na potřeby klienta. Nyní upřednostňujeme péči o dítě v rodině, stále však nebereme ohled na potřeby klienta. Tento postup je realizován i v situacích, kdy návrat do rodiny je pro dítě nebezpečný. Dále příspěvek krátce pojednává o zákonném vymezení rodičovské odpovědnosti, která náleží oběma rodičům stejně. Rodiče, soud a další orgány sociálně-právní ochrany dětí mají jednat v zájmu dítěte. V případě dítěte staršího dvanácti let mají respektovat jeho názor. Požádá-li dítě o přijetí do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, smí být přijato na vlastní žádost. Ředitel zařízení je povinen projednat s dítětem opatření zásadní důležitosti. Dětské centrum Čtyřlístek, pracoviště Havířov, propouštělo v roce 2013 do péče vlastní rodiny šestnáct dětí. Některé z těchto dětí po určitém čase opět požádaly o umístění do zařízení. I v roce 2014 byly do zařízení přijaty děti, které se odmítají vrátit domů.

Název příspěvku: Sociální pracovník versus klient, aneb klienti hodnotí práci úředníků Úřadu práce ČR

Autor (autoři): Bc. Nikola Špůrová; Jana Reinbergrová; Nikola Nováková; Jan Hloušek

Klíčová slova: časová kapacita pracovníka, dávky hmotné nouze, hodnocení práce, sociální pracovník

Anotace: Sociální pracovníci pracující na Úřadu práce, na oddělení nepojistných sociálních dávek, přijdou denně do kontaktu s desítkami klientů, kteří pobírají dávky hmotné nouze nebo o ně žádají. Ačkoliv pracovníci vykonávají velmi náročnou práci, a to jak po psychické tak fyzické stránce, v drtivé většině není výkon jejich práce ohodnocen. Velmi často se setkávají s negativní reakcí u klientů, v podobě verbálního projevu. Ve většině případů se jedná o vulgární projevy jejich klientů. Příspěvek je zaměřen na hodnocení práce úředníků Úřadu práce jejich klienty, očima samotných pracovníků tohoto oddělení. Jelikož je každý uživatel dávek ojedinelý, tudíž se liší i časová dotace vyměřená na jednoho klienta. V příspěvku bude též nastíněna časová kapacita pracovníka na jednoho uživatele. Jako výzkumná strategie pro zkoumání této problematiky byla zvolena kvalitativní výzkumná strategie, metoda rozhovoru se scénářem.

Název příspěvku: Standardy sociální práce jako vyučující kategorie

Autor (autoři): PhDr. Jaroslava Šťastná, Ph.D.

Klíčová slova: senioři, komunitní práce, kvalita života

Anotace: Výzkum v oblasti kvality života seniorů v lokalitách ukazuje, že řada aktivit, jenž mají zásadní a pozitivní vliv na život seniorů, není součástí oficiální sociální práce ani oficiálních standardů platných pro sociální práci. Naskýtá se otázka, jak dalece může s těmito aktivitami sociální práce jako obor počítat jako sobě vlastními, sociálně nosnými a smysluplnými.

Název příspěvku: Potřeby novelizace zákona o sociálních službách

Autor (autoři): prof. JUDr. Igor Tomeš

Klíčová slova: sociální služby, sociální právo, sociální práce

Anotace: Přijetí zákona o sociálních službách byl ve své době pozitivním dovršením vývoje, který započal v roce 1990. Od jeho schválení (2006), sociální služby se rychle rozvíjeli a v mnohých směrech přerostly jeho rámec. V červenci 2014 v Melbourne se kompetentní nestátní mezinárodní organizace dohodli na světové definici sociální práce jako profese, které neodpovídá úprava provedená uvedeným zákonem. Proto je potřeba změnit zákonnou úpravu. Nepostačí jen její parametrická novelizace. Závěrem se formulují některé systémové změny právní regulace.

Název příspěvku: Strážce lidských práv až do smrti?

Autor (autoři): Mgr. Lukáš Urbánek

Klíčová slova: Lidská práva. Lidská důstojnost. Etika v sociální práci. Umírající. Hospic.

Anotace: Příspěvek se zaměřuje na definování lidských práv v kontextu praxe sociální práce s cílovou skupinou umírajících. Sociální práce se v tomto případě setkává s problematickými situacemi, které souvisí nejenom s autonomií člověka. Obor a sociální pracovníci se potýkají s etickou rovinou ve vztahu k lidské důstojnosti a lidským právům. Do jaké míry sociální práce ochraňuje lidská práva klientů a jak řešit vzniklá dilemata? Článek dále přináší diskuzi o kvalitě života umírajících a objasňuje konkrétní důsledky jednání. Autor se snaží o etickou argumentaci, která může být výzvou pro výkon profese sociální práce s umírajícími klienty. Cílem práce je především přimět k zamyšlení s možností další kritické reflexe směřující k usilovnému hledání společného konsenzu.

Název příspěvku: Preventívna funkcia saleziánských stredísk pri práci s znevýhodnenými skupinami

Autor (autoři): Mgr. Lenka Urbanová

Klíčová slova: Pomoc. Prevencia. Saleziánske strediská. Znevýhodnené skupiny.

Anotace: Charitatívna činnosť Saleziánov má dlhodobú tradíciu postavenú na uplatňovaní preventívneho systému a rešpektovaní znevýhodnených skupín. Cieľom príspevku je upriamiť pozornosť na plnenie preventívnej funkcie v saleziánskych strediskách prostredníctvom voľno-časových aktivít. Z pohľadu dona Bosca sa prevencia sa skladá z dvoch zložiek: sociálnej a pedagogickej. Pomocou sociálnej pomoci sa pokúša o predchádzanie rôznych foriem kriminality a zrovnoprávnenie chudobných chlapcov. Druhá zložka prevencie je pedagogická a táto má v chlapcoch podporovať dobro a chrániť ich pred zlom. Prevencia má chrániť spoločnosť pred úpadkom a je preto nevyhnutná.

Název příspěvku: Dopady financování sociálních služeb na lidská práva

Autor (autoři): Mgr. Hana Valová, Mgr. Radka Janebová, Ph.D.

Klíčová slova: Sociální služby, financování, lidská práva

Anotace: Řada organizací sociální služeb se každoročně dostává do situace, kdy se musí vyrovnávat s poklesem finančních prostředků na jejich provoz. K vyrovnání sníženého rozpočtu využívají organizace celé spektrum strategií. Některé tyto strategie se však dostávají do kolize s lidskými právy klientů i samotných sociálních pracovníků.

Název príspevku: Sociálna práca s drogovou závislou matkou pracujúcou v sexbiznise v kontexte ochrany jej dieťaťa

Autor (autoři): PhDr Martin Vereš PhD; Mgr Daniela Strýčková

Klíčová slova: Drogy. Matka. Pouličný sexbiznis. Rodina. Starostlivosť o dieťa.

Anotace: V príspevku v krátkosti popíšeme vybrané teoretické prístupy používané v sociálnej práci s drogovou závislou matkou pracujúcou v sexbiznise v kontexte ochrany jej dieťaťa, ako sú: behaviorálna teória, systémová teória, ekosociálna, existencionálna a feministická. Ďalej si rozoberieme problematiku rodiny s " problémovou matkou" z pohľadu starostlivosti zo strany štátu, kde sociálny pracovník pracujúci v oblasti sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately ako prostredník medzi záujmami štátu a potrebami rodiny musí vychádzať zo zákona a medzinárodne platných zmlúv, ako sú: Ústava SR, Európsky dohovor o ľudských právach, Dohovor o právach dieťaťa, zákon č.305/2005 Z.z. o sociálno-právnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, zákon č.36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Všetky spomenuté ustanovenia na seba obsahovo nadväzujú t.j. chránia záujmy človeka, dieťaťa, či celej rodiny.

Název příspěvku: Komplexní domácí péče o nevléčitelně nemocné

Autor (autoři): Vosečková Alena

Klíčová slova: Klíčová slova: smrt, umírání, zdravotní péče, sociální péče, rodinný příslušník, komplexní péče

Anotace: Společnost v České republice se tématům spjatým se smrtí a umíráním vyhýbá. Tato skutečnost se výrazně promítá do péče o nevléčitelně nemocné, kdy většina lidí prožívá toto období a také umírá mimo svůj domov. Přitom však řada prací zabývajících se problematikou nevléčitelně nemocných ukazuje, že většina těchto pacientů si přeje zůstat co nejdéle v domácím prostředí a doma také zemřít. Cílem sdělení je poskytnout pohled rodinných příslušníků a zdravotníků na tuto problematiku a zamyšlení nad možností propojení zdravotní péče, psychologické a sociální opory.

Název příspěvku: Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením jako zdroj pro sociální práci s osobami s mentálním handicapem.

Autor (autoři): Mgr. Miloš Votoupal

Klíčová slova: mentální handicap, lidská důstojnost, lidská práva, sociální práce

Anotace: Cílem příspěvku je přinést argumenty pro to, že může být Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením zdrojem pro sociální práci s osobami s mentálním handicapem v českém prostředí, a v jakých oblastech se tak může dít. Jádrem poselství Úmluvy je zdůrazňování toho, že i osoby s mentálním handicapem jsou nositeli lidské důstojnosti, a z ní vyplývajícího podílu na užívání lidských práv. Tento předpoklad může mít velmi významný vliv na sociální práci s osobami s mentálním handicapem a to jak v oblasti hodnotové orientace, tak i v oblasti konkrétních metod a přístupů využitých v rámci konkrétních intervencí. Význam uznání lidské důstojnosti osob s mentálním handicapem a její ochrany v prostředí sociální práce je ústředním tématem mého příspěvku.

Název příspěvku: Aktuální výzvy pro změny v oblasti dodržování lidských práv při poskytování sociálních služeb

Autor (autoři): Mgr. Jan Vrbický

Klíčová slova:

Anotace: Článek se zabývá diskrepancí mezi dovednostmi a znalostmi absolventů škol sociální práce a požadavky zaměstnavatelů na trhu práce. Kvalifikační požadavky jsou nahlíženy skrze zákon o sociálních službách, Minimální standard vzdělávání v sociální práci ASVSP a z hlediska praktických kompetencí sociálního pracovníka. S těmito teoretickými podklady jsou srovnávána data získaná analýzou inzerátů. Inzeráty na pozici sociální pracovník jsou podrobeny obsahové analýze a zjištěná data jsou srovnána s Minimálním standardem vzdělávání v sociální práci. Práce se zabývá zjištěnými rozdíly a snaží se najít odpovědi na otázku, jaké absolventy vyžaduje současný trh práce a jak se liší od reálných absolventů škol sociální práce.

Název příspěvku: Problémy v oblasti sladování rodinného a pracovního života pohledem rodičů s dětmi

Autor (autoři): Mgr. et Mgr. Tomáš Waloszek; Mgr. Anna Krausová, Ph.D.; Mgr. Martin Brezina; Bc. Petra Ciroková

Klíčová slova: Harmonizace práce a rodiny, pracovní trh, rodina, rodičovská dovolená.

Anotace: Příspěvek mapuje problematiku sladování pracovního a rodinného života, a to pohledem rodičů s dětmi v určité fázi životního cyklu. Touto fází je návrat na pracovní trh po ukončení rodičovské dovolené. Nároky uplatnění na trhu práce podkopávají stabilitu rodiny a její reprodukční, výchovné a sociálně pečovatelské funkce. Masivně je preferována flexibilní pracovní síla. Trh sice nabízí výdělečné možnosti členům rodiny, ale tyto nabídky se mohou dostat do konfliktu s požadavky rodinného života. Výzkum, jenž byl realizován Ostravskou univerzitou v Ostravě, Fakultou sociálních studií, je zaměřen na bariéry, se kterými se setkává cílová skupina nezaměstnaných žen (mužů) s dětmi do 10 let při svém návratu na pracovní trh. Záměrem bylo sledovat, jaké limity identifikují komunikační partneři jednak ve smyslu institucionálních a strukturálních podmínek (např. podmínky trhu práce, dostupnost předškolních zařízení, přiměřenost služeb zaměstnanosti, opatření aktivní politiky zaměstnanosti), ale také s ohledem na vlastní možnosti a schopnosti (ztráta nebo neaktuálnost kvalifikace, starost o děti, časové možnosti).

Název příspěvku: Standardizace a organizační dimenze poskytování sociální práce

Autor (autoři): doc. PhDr. Jiří Winkler, Ph.D.

Klíčová slova: organizace sociální práce, organizační rozvoj

Anotace: Přednáška identifikuje různá standardizační pravidla a mechanismy ve vybraných organizacích služeb sociální práce v České republice. Ukazuje přitom na možné limity poskytování profesionální sociální práce v těchto organizacích. Autor dále představuje koncept organizačního rozvoje odborné sociální práce a zamýšlí se nad důležitými proměnnými, které tento rozvoj ovlivňují.

Název příspěvku: právní a sociální situace Ukrajinců žijících v České republice s ohledem na koncept sociálních determinant zdraví

Autor (autoři): Mgr. Ruslan Zassiedko

Klíčová slova: princip rovnosti, právní a sociální situace Ukrajinců

Anotace: Příspěvek se bude týkat právní a sociální situace Ukrajinců žijících v České republice s ohledem na koncept sociálních determinant zdraví. Součástí bude rozebrání principu rovnosti ve smyslu equality či equity u této cílové skupiny. Součástí příspěvku budou data z projektu přijatého agenturou COST (Cooperation on Scientific and Technical Research) s názvem „Sociální determinanty zdraví a jejich vliv na zdraví imigrantů žijících v České republice“ (číslo projektu LD 13044, doména COST:ISCH) a z projektu financovaného ZSF JU v ČB s názvem Sociální determinanty zdraví u vybraných cílových skupin.“

Název příspěvku: Proč a jak měřit účinnost poradenství

Autor (autoři): Mgr. Leoš Zatloukal, Ph.D.

Klíčová slova: sociální práce, poradenství, účinnost, standardy kvality sociálních služeb

Anotace: Příspěvek se v první části zaměřuje na důvody, proč zjišťovat účinnost poradenských služeb. Tyto důvody mohou být rozmanité a různí pracovníci i různé organizace mohou klást důraz na různé důvody. Druhá část příspěvku se věnuje otázce, jak měření účinnosti v praxi sociálních pracovníků – poradců provádět. Jsou představeny i některé měřicí nástroje (OQ45, ORS) a možnosti práce s nimi.

Název príspevku: Ľudské práva v kontexte sociálnej práce so žiadateľmi o azyl

Autor (autoři): doc. PhDr. Martina Žáková, PhD.

Klíčová slova: Sociálna práca, etika, ľudské práva, žiadatelia o azyl

Anotace: Žiadatelia o azyl patria k najzraniteľnejším skupinám klientov sociálnych pracovníkov. Často sú to osoby, ktoré boli v krajine pôvodu prenasledované, mohli byť uväznené, či im hrozil trest smrti a to iba preto, že boli inej rasy, národnosti, či mali iné vierovyznanie, ako tí, čo boli vo vedení danej krajiny. Žiadatelia o azyl sú teda osoby, ktorých ľudské práva boli porušované v ich krajine pôvodu a preto boli nútení hľadať inú krajinu, kde budú mať garantované dodržiavanie ľudských práv a slobôd. Práca s touto klientelou nie je jednoduchá, nakoľko ide o klientov s rozličnými problémami, klientov, ktorí majú jazykovú bariéru, často ich zvyky sú úplne odlišné od našich. Ide o klientov, ktorým je potrebné venovať špecifickú pozornosť a starostlivosť. Cieľom tohto príspevku je popísať etické a ľudsko-právne aspekty sociálnej práce s nimi

